

UDVIKLING AF DIALOGFORUM

Resumé: Udvikling af Dialogforum

I 2013 etablerede Kulturministeriet Dialogforum, som er et samarbejde mellem rettighedshavere og internetaktører, med fokus på at forhindre penge og trafik til ulovlige internettjenester ud fra en "follow-the-money"-tilgang. Formålet var og er at bidrage til mere lovlighed og sikkerhed på internettet.

Med ønske om at kortlægge mulighederne for at øge potentialet med og effekten af samarbejdet i Dialogforum, har Kulturministeriet, i samarbejde med RettighedsAlliancen, iværksat projektet Udvikling af Dialogforum. Projektet søger at øge værdien af samarbejdslisten, der afskærer annoncer fra at ende på rettighedskrænkende tjenester, samt udvide indsatsen til at omfatte nye deltagere, nye aktiviteter og nye kriterier for optagelse af sider på samarbejdslisten.

Ordforklaring

Dialogforum: Et samarbejde mellem forskellige aktører, som mediehuse, annoncevirksomheder og andre udbydere af tjenester på internettet, der hviler på et ønske om at bidrage til at skabe mere lovlighed og sikkerhed på internettet, ved at afskære pengestrømme og trafik til internettjenester, der krænker rettigheder.

Blokeringslisten: Liste over hjemmesider, der ved domstol er dømt ulovlige. Teleindustriens medlemmer implementerer denne liste i deres systemer, og sikrer derved at danske internetbrugere ikke har adgang til de ulovlige hjemmesider. Ved siden af domstolsafgørelserne, hviler samarbejdet på et Code of Conduct mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien, der indebærer at alle internetudbydere blokerer på baggrund af en domstolsafgørelse rettet mod én internetudbyder. Domstolsafgørelserne vedrører både de oprindelige hjemmesideadresser og de såkaldte "mirror sites", der måtte opstå sidenhen. RettighedsAlliancen opdaterer blokeringslisten én gang om måneden, og sender den til Teleindustrien.

Samarbejdslisten: I dag er samarbejdslisten en liste med de samme hjemmesider, som blokeringslisten. RettighedsAlliancen sender samarbejdslisten til Kulturministeriet, som sender listen til de annoncevirksomheder, der i dag er brugere af samarbejdslisten. I fremtiden anbefales det, at samarbejdslisten udvides til at omfatte flere rettighedskrænkende hjemmesider end domstolsdømte hjemmesider, samt problematiske hjemmesider. Det anbefales også, at flere aktører involveres i samarbejdet om at bruge samarbejdslisten.

Kodeks: Kodeks er en operativ forankring af Dialogforum, hvor konkrete aktører, der har mulighed for at afskære penge og trafik, som for eksempel annoncering til rettighedskrænkende hjemmesider, kan tilslutte sig. Deltagerne i kodeks forpligter sig til efter bedste evne at bruge samarbejdslisten til at afskære trafik og penge til ulovlige internettjenester.

I det følgende sammenfattes rapportens afsnit fortløbende, og projektets resultater og anbefalinger præsenteres overordnet.

Afsnit 1 beskriver formålet med projekt Udvikling af Dialogforum, som er, at

- 1) Øge brugen og dermed effekten af den samarbejdsliste, der i dag stilles til rådighed for annoncører, med formål om at afskære penge og trafik til ulovlige sider gennem annonce-placering.
- 2) Udvide indsatsen til at omfatte nye deltagere og nye aktiviteter, der stopper og begrænser penge og trafik til rettighedskrænkende tjenester.

Sideløbende skal Dialogforums organisation tilpasses for at afspejle de ændrede rammer og de nye områder, hvor Dialogforum-samarbejdet er relevant.

Afsnit 2 beskriver Dialogforums baggrund, nuværende status samt hvorfor der er behov for at udvikle Dialogforum. De primære udfordringer ved Dialogforum i dets nuværende form beskrives nærmere, idet effekten af den nuværende samarbejdsliste vurderes at være begrænset, og potentialet vurderes at være uudnyttet.

Afsnit 3 beskriver det metodiske grundlag i projektet, som primært er baseret på grundige undersøgelser af lignende initiativer i en række relevante lande samt dialog med relevante aktører. Den fulde analyse fremgår af rapportens bilag 2.

Afsnit 4 gennemgår anbefalinger til udvikling af samarbejdslisten.

Indledningsvist beskrives mangler i den nuværende blokeringsliste og behovet for at inkludere problematiske tjenester uden krav om domstolskendelse. Hertil anbefales at anvende funktionelle kriterier. Forskellige mulige kilder til identifikation af både rettighedskrænkende tjenester og problematiske tjenester og forskellige modeller for listeadministration udforskes.

Der gives anbefalinger om en selvregulerende tilgang samt at introducere begrebet 'problematiske sider' som overordnet kriterie for at optage hjemmesider på samarbejdslisten. Datatilsynets afgørelse om samarbejdslisten og kommende lovændringer nævnes.

Det anbefales videre, at samarbejdslisten fremadrettet administreres af RettighedsAlliancen, med formål om at sikre en enkel og funktionel håndtering af samarbejdslisten. Afsnittet afrundes med en juridisk analyse af konkurrenceforhold, listeindsamling og -distribution.

Afsnit 5 diskuterer mulighederne for at udvide Dialogforum med nye mulige områder og aktører. Rapporten anbefaler, at der gennemføres en undersøgelse af en række oplyste områder, herunder betalingstjenester, anbefalingstjenester med videre. Det anbefales, at der arbejdes videre med at afdække i hvilket omfang og hvordan, relevante nye aktører kan anvende samarbejdslisten.

Baseret på ovenstående skal RettighedsAlliancen sammen med Dialogforum-styregruppen løbende afsøge, hvilke aktører, der er relevante og hvordan de skal prioriteres ud fra fx vilje til at samarbejde og forventet effekt af deres involvering.

Afsnit 6 introducerer organisatoriske tiltag for Dialogforum. Forslaget indebærer et revideret kodeks som grundlag, hvor Dialogforum tilslutter sig målet om at fremme lovlighed og sikkerhed på internettet. En redefinerings af kodeks-styregruppen skitseres som en overgang til en styregruppe for hele Dialogforum-samarbejdet.

Styregruppens struktur, valgprocedurer og hyppighed af møder specificeres. Håndtering af samarbejdslisten, herunder oprettelse, opdatering og distribution, foreslås at ligge hos RettighedsAlliancen. Samarbejdslisten forbliver ikke-offentlig, men vil være tilgængelig på anmodning og distribueres månedligt til kodeks-deltagerne. Fremtidige automatiserede overførsler overvejes.

Afsnit 7 opsummerer rapportens anbefalinger for udvikling af Dialogforum, og **afsnit 8** skitserer implementeringsplanen for rapportens anbefalinger.

Indhold

1.	Indledning: Formål med projekt Udvikling af Dialogforum	3
2.	Hvorfor er der behov for udvikling af Dialogforum?	4
2.1	Baggrund	4
2.2	Dialogforum i dag	5
2.3	Udviklingsmuligheder	5
3.	Metode	6
4.	Udvikling af samarbejdslisten	7
4.1	Introduktion	7
4.2	Kriterier for optag på listen	8
4.3	Kilder	10
4.4	Hvem administrerer lister?	10
4.5	Juridisk analyse af kriterier og brug af liste	11
5.	Arbejdsområder for Dialogforum	13
5.1	Introduktion	13
5.2	Mulighed for at udvide kredsen af brugere af listen	13
5.3	Mulige nye områder og aktører i Dialogforum	13
6.	Organisering af Dialogforum	18
6.1	Status	18
6.2	Udvikling af Dialogforum og Kodeks-styregruppe	18
6.3	Håndtering af listen	19
7.	Anbefalinger	20
7.1	Selvregulering	20
7.2	Kriterier	20
7.3	Håndtering af samarbejdsliste	21
7.4	Nye områder og deltagere	21
8.	Implementering	22
	Bilag 1: Kodeks	24
	Bilag 2: Indsamlet viden fra andre lande/organisationer	27

1. Indledning:

Formål med projekt *Udvikling af Dialogforum*

Dialogforum engagerer centrale aktører i at skabe lovlighed og tryghed på internettet. Det gør de med en aktiv indsats, der forhindrer, at penge og trafik lander hos ulovlige internettjenester.¹

Dialogforum er i dag et samarbejde om at stoppe annoncering på ulovlige internettjenester. Organiseringen af samarbejdet og redskaberne til at operationalisere det er løbende blevet tilpasset siden etableringen af Dialogforum i 2013. Afsættet var det såkaldte Share With Care-samarbejde mellem rettighedshavere og Teleindustrien, hvilket i samspil med Kulturministeriet etablerede et system for effektive blokeringer af ulovlige internettjenester i 2012. Share With Care-samarbejdet er et forbillede for andre lande, fordi det viser, at der er et stort potentiale i at samarbejde om at regulere internettet.

På baggrund af den politiske vedtagelse, har Kulturministeriet været initiativtager til både Share With Care og Dialogforum, og er fortsat afgørende for opretholdelsen og udviklingen af de to samarbejder. Den praktiske håndtering af samarbejderne ligger hos aktørerne selv.

Dialogforum har potentiale til at være omdrejningspunkt for et generelt styrket samarbejde, mellem rettighedshavere og andre aktører på internettet. Det har samtidig potentiale til at udmønte dette samarbejde i flere konkrete tiltag, der anvender en "follow the money"-tilgang, for eksempel ved at forhindre pengetransaktioner i at finde sted på ulovlige tjenester, eller ved at forhindre at ulovlige tjenester kan annoncere på lovlige platforme.

Sådanne tiltag skal forhindre, at penge og trafik støtter rettighedskrænkende aktiviteter, og samtidig begrænse risikoen for, at danske borgere svindles af internetkriminelle, via aktiviteter på rettighedskrænkende tjenester.

Formålet med projektet *Udvikling af Dialogforum* er derfor at udnytte de potentialer, der ligger i Dialogforum-samarbejdet, til at:

- Øge brugen og dermed effekten af den samarbejdsliste, der i dag stilles til rådighed for annoncører, med formål om at afskære penge og trafik til ulovlige tjenester gennem annonceplacering.
- Udvide indsatsen til at omfatte nye deltagere og nye aktiviteter, der stopper og begrænser penge og trafik til rettighedskrænkende tjenester.

Sideløbende skal Dialogforums organisation tilpasses for at afspejle ændrede regulatoriske rammer og nye områder, hvor Dialogforum-samarbejdet er relevant.

¹ I dag forudsætter samarbejdet, at tjenesterne er dømt ulovlige af en domstol. Denne rapport anbefaler at udvide kriterierne for optagelse på samarbejdslisten i lighed med internationale organisationer som WIPO, jf. Bilag 2

Ordforklaring

Dialogforum: Et samarbejde mellem forskellige aktører, som mediehus, annoncevirksomheder og andre udbydere af tjenester på internettet, der hviler på et ønske om at bidrage til at skabe mere lovlighed og sikkerhed på internettet, ved at afskære pengestrømme og trafik til internettjenester, der krænker rettigheder.

Blokeringslisten: Liste over hjemmesider, der ved domstol er dømt ulovlige. Teleindustriens medlemmer implementerer denne liste i deres systemer, og sikrer derved at danske internetbrugere ikke har adgang til de ulovlige hjemmesider. Ved siden af domstolsafgørelserne, hviler samarbejdet på et Code of Conduct mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien, der indebærer at alle internetudbydere blokerer på baggrund af en domstolsafgørelse rettet mod én internetudbyder. Domstolsafgørelserne vedrører både de oprindelige hjemmesideadresser og de såkaldte "mirror sites", der måtte opstå sidenhen. RettighedsAlliancen opdaterer blokeringslisten én gang om måneden, og sender den til Teleindustrien.

Samarbejdslisten: I dag er samarbejdslisten en liste med de samme hjemmesider, som blokeringslisten. RettighedsAlliancen sender samarbejdslisten til Kulturministeriet, som sender listen til de annoncevirksomheder, der i dag er brugere af samarbejdslisten. I fremtiden anbefales det, at samarbejdslisten udvides til at omfatte flere rettighedskrænkende hjemmesider end domstolsdømte hjemmesider, samt problematiske hjemmesider. Det anbefales også, at flere aktører involveres i samarbejdet om at bruge samarbejdslisten.

Kodeks: Kodeks er en operativ forankring af Dialogforum, hvor konkrete aktører, der har mulighed for at afskære penge og trafik, som for eksempel annoncering til rettighedskrænkende hjemmesider, kan tilslutte sig. Deltagerne i kodeks forpligter sig til efter bedste evne at bruge samarbejdslisten til at afskære trafik og penge til ulovlige internettjenester.

2. Hvorfor er der behov for udvikling af Dialogforum?

2.1 Baggrund

Dialogforum blev etableret af Kulturministeriet på baggrund af ministeriets Ophavsretspakke fra juni 2012, som en ramme, hvor samarbejder om at bekæmpe rettighedskrænkende aktiviteter kunne aftales. Én konkret aktivitet, der blev igangsat, er arbejdet med at bremse utilsigtet annoncering på ulovlige hjemmesider. Initiativet blev iværksat for at afskære en væsentlig indtægtskilde for en række ulovlige tjenester og samtidig forhindre, at virksomheders brands bliver belastet af at optræde på de ulovlige hjemmesider.

Dette arbejde blev formaliseret i et såkaldt Adkodeks. Adkodeks var en samarbejdsaftale mellem RettighedsAlliancen og annoncebureauer/medier om generelt at bekæmpe ulovlige, rettighedskrænkende tjenester og specifikt at forhindre annonceringen på ulovlige sider, ved brug af en blokeringsliste. Den praktiske anvendelse af blokeringslisten mødte dog vanskeligheder pga. fortolkning af den daværende persondatalovgivning (uddybes i afsnit 4.5.2).

Det konkrete redskab til at forhindre annoncering var og er fortsat den blokeringsliste, som omfatter hjemmesideadresser, hvor internetudbydere efter påbud fra en domstol skal blokere for deres kunders adgang til tjenester, som er fundet ulovlige af en domstol. Blokeringerne sker i internetudbydernes DNS-systemer. Et DNS-system oversætter en given hjemmesideadresse (eksempelvis thepiratebay.org) til et maskinlæsbart format (eksempelvis 192.0.2.44).

Afgørelse fra en domstol er et krav, der blev og fortsat bliver stillet af internetudbydere som betingelse for at blokere internetadgang til en given tjeneste.² Dermed er domstolsafgørelser på nuværende tidspunkt kriteriet for, at en internettjeneste med tilhørende hjemmeside-adresser indgår i blokeringslisten og dermed også i samarbejdslisten.

Dette kriterie vil blive vurderet i følgende afsnit 4.2.

I Dialogforum blev der, i regi af Adkodeks-samarbejdet, arbejdet på også at inkludere betalingsformidlere, med henblik på at afskære pengetransaktioner direkte til ulovlige tjenester. Dette er af flere grunde ikke blevet fuldt realiseret, blandt andet fordi der i praksis ikke blev overført betaling til de ulovlige sider på blokeringslisten. Dog kan det bemærkes, at der siden er sket en udvikling i ulovlige aktiviteter, således at det eksempelvis vil være relevant at blokere for pengetransaktioner til illegale IPTV-betalingstjenester.³

Generelt opstod der et ønske om at opdatere Adkodeks og om udvide deltagerkredsen iblandt deltagerne i Dialogforum, efter de første erfaringer med Adkodeks var indhøstet. Adkodeks blev derfor udviklet og generaliseret til det nugældende Kodeks, der blev godkendt på Dialogforummøde 4. december 2019.

2.2 Dialogforum i dag

Dialogforum er i dag udelukkende fokuseret på at afskære utilsigtet placering af annoncer på hjemmesider, der bruges til ulovlige aktiviteter, gennem automatiske annoncesystemer. Disse sider indgår i samarbejdslisten, der månedligt opdateres og sendes til annoncørerne per mail i excel-format.

Det er ikke klart, i hvilket omfang annoncørerne benytter listen, men den nuværende udgave af samarbejdslisten vurderes under alle omstændigheder at have en begrænset effekt. Samtidig vurderes samarbejdslisten at have et uudnyttet potentiale for at skabe en langt bredere effekt, ved at afskære penge og trafik til 'problematisk tjenester' frem for at være begrænset til 'domstolsdømte tjenester'. Se mere nedenfor og i afsnit 4.2.

Derfor har Kulturministeriet taget initiativ til at investere i at kortlægge præcis, hvilke konkrete udviklingsmuligheder der er for Dialogforum og samarbejdslisten.

2.3 Udviklingsmuligheder

Som et centralt redskab er der behov for at udvikle samarbejdslisten, der, som nævnt, udgør en liste med adresser på ulovlige internettjenester, hvormed annoncørerne kan blokere for annonceplaceringer i deres automatiserede annonceringssystemer.

2. På rettighedsområdet sker der i dag dynamiske blokeringer af ulovlige sider. Det vil sige at domstolene forholder sig til, hvorvidt en given internettjeneste er ulovlig, og påbyder blokering af alle hjemmesider der nu og i fremtiden giver adgang til den pågældende internettjeneste (såkaldte mirrorsites). På andre områder er der dog undtagelser til krav om domstolsvurdering, herunder ved blokering af internettjenester med pornografisk indhold med mindreårige, internettjenester, der promoverer terror, og direkte påbud fra EU Kommissionen om blokering af tjenester, der indeholder russisk propaganda.

3. Jf. fx nyhedsbrev 21. september 2023 fra svenske Rättighetsalliansen: "den illegala IPTV-tjänsten Dreamhost. Tjänsten utmärkte sig genom att vara väldigt högt rankad på Google sök. Av polisutredningen, som inleddes efter en anmälan från Rättighetsalliansen, framgår att mannen har hanterat betalningar från kunder och att han har fått in pengar på sina egna konton. Han har även bland annat registrerat tjänstens domännamn, arbetat med sökmotoroptimering, modererat tjänstens chattar samt svarat på frågor från kunder. Vid rättegången medgav mannen att han hanterat chattar, hjälpt kunder och hanterat sökmotoroptimeringen etc. men menade att han för den skull inte ansvarade för tjänsten. I polisens förundersökning framkom även att det fanns kopplingar till andra illegala IPTV tjänster såsom IPTVking. IPTVking var en av de tjänster som polisen runt om i Europa gjorde tillslag mot under samordning av Europol år 2020"

Denne liste er i dag baseret på blokerings-samarbejdet mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien, og indeholder dermed et krav om domstolsafgørelser.

Vi undersøger i rapporten, hvorvidt dette kriterium fortsat er relevant og nødvendigt for samarbejdet i Dialogforum.

Sideløbende foreslår vi, hvordan Dialogforums organisation kan tilpasses for at afspejle den opdaterede samarbejdsliste, og hvilke nye områder, der kan inddrages i brugen af samarbejdslisten.

Sammenfattet indeholder projektet Udvikling af Dialogforum derfor anbefalinger til.

1. Muligheder for udvikling af samarbejdslisten.

Det drejer sig om:

- a. Kriterier for optag af tjenester på den nuværende samarbejdsliste.
- b. Muligheder for anvendelse af flere lister.
- c. Mulig udvikling af samarbejdet, blandt andet for at stoppe ulovlige annoncer, der placeres på lovlige sider.

2. Nye arbejdsområder og nye deltagere i Dialogforum.

3. Organisering af Dialogforum fremadrettet.

Såfremt rapportens anbefalinger bliver godkendt og skal implementeres, vil det være hensigtsmæssigt at aftale nye procedurer for opdatering af samarbejdslisten og distribution til brugerne.

4. Analyse af evt. juridiske barrierer.

I dette spor afdækker og vurderer vi mulige juridiske udfordringer i forbindelse med:

- a. Kriterier for optag af rettighedskrænkende tjenester på samarbejdslisten.
- b. Deling af samarbejdslisten med brugerne, forstået som annoncører, udbydere af online tjenester og andre aktører.
- c. Hvorvidt samarbejdslisten bør være offentligt tilgængelig.

3. Metode

I det følgende beskrives udviklingsmulighederne, som ovenfor nævnt, ud fra empiri, analyser og vores vurderinger. Dernæst gives anbefalinger for den videre udvikling.

Der er indsamlet oplysninger fra en række relevante lande og især organisationer, hvor en tilsvarende "follow the money"-tilgang anvendes i forskellige udformninger, og som giver mulighed for at blokere for annoncering.

Indsamlingen er baseret på desk-research, fysiske og online interviews, samt dialog med relevante myndigheder og organisationer. Dertil er der afholdt uddybende møder med aktører i Sverige, og med WIPO.

Resultatet af denne indsamling, der danner baggrund for rapportens anbefalinger, kan læses i bilag 2.

4. UDVIKLING AF SAMARBEJDSLISTEN

4.1 Introduktion

I henhold til kodeks, indeholder samarbejdslisten i dag kun de sider, som internetudbyderne er pålagt at blokere via en domstolskendelse, hvilket betyder, at listen muligvis ikke inkluderer de mest problematiske sider for annoncørerne. Derfor kan blokeringer baseret på blokeringslisten ikke nødvendigvis forhindre pengestrømme til en række af de rettighedskrænkende og problematiske tjenester, der drager fordel af utilsigtet annoncering.

Baseret på de tidligere beskrivelser af kriterier for og håndtering af lister, der er tiltænkt annoncører, er det relevant at undersøge, hvordan udvikling af kriterierne for optag på samarbejdslisten fremover kan gøre listen mere relevant og effektiv for både annoncører og medier. Dette er ikke nødvendigvis tilfældet i den nuværende blokeringsliste, der hviler på domstolsafgørelser.⁴

Kun hvis de relevante internettjenester optræder på samarbejdslisten, vil pengestrømme til disse sider blive afskåret. Dette er afgørende, da lovlige medier og sociale platforme ofte ikke er i stand til effektivt at opdage og blokere for markedsføring af sådanne tjenester. Dette gælder for eksempel annoncer for svindelsider, hvor brugerne ved hjælp af annoncer på lovlige online-platforme lokkes til at klikke på en annonce, for derefter at ende på en ulovlig hjemmeside. Det samme gælder udbud af ulovlige, ikke-licenserede spil på det danske marked.

Blokering af sådanne sider vil drage fordel af en blokeringsproces uden krav om retlig behandling. Det vil samtidig være en fordel, at blokeringen kan implementeres så snart en problematisk adresse er identificeret, eftersom disse sider ofte har en yderst kort levetid.⁵

Kravet om domstolsbehandling er som nævnt ufravigeligt for internetudbyderne. Det udspringer i første omgang af bekymringer for at begrænse ytringsfrihed, for censuranklager, samt at den løbende indførelse og opdatering af blokeringer medfører omkostninger uden et umiddelbart afkast. Efterfølgende er også hensynet til efterlevelse af krav om netneutralitet kommet til. Det vurderes derfor ikke at være realistisk, at danske internetudbydere vil foretage frivillige blokeringer af problematiske sider.

Andre aktører, såsom annoncører, anbefalingstjenester, medier og betalingstjenester, har vist en umiddelbar interesse i og et ønske om at bidrage til blokeringer gennem deres systemer. Ønsket er begrundet i kommercielle hensyn herunder deres interesse i at opretholde og styrke værdien af virksomheders profiler og brands.

Hvis samarbejdslisten opdateres med nye kriterier for optag, hvor der ikke stilles krav om domstolsafgørelse, vil den nuværende blokeringsliste under samarbejdet mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien forblive uændret. Den vil løbende blive opdateret i overensstemmelse med den aftale, der er mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien om processen herfor.⁶

⁴ Indikeret af stikprøvekontrol hos annoncører og brugere af den nuværende liste

⁵ Sådanne fupsider flytter rundt på forskellige hjemmesideadresser, hvorfor en kort proces med hensyn til blokering er særlig relevant for at dæmpe op for trafikken til disse

⁶ Se Code of Conduct mellem Teleindustrien og RettighedsAlliancen her: https://rettighedsalliancen.dk/wp-content/uploads/2022/CoC_DA_excl-Anneks-6-september-2022.pdf

Anbefalinger: Selvregulering

Vi anbefaler, at rammen for en enkel og målrettet brug af samarbejdslisten skal være en selvregulatorisk model. I denne model samarbejder rettighedshaverne i RettighedsAlliancen med annoncører, medier og eventuelle nye brugere af samarbejdslisten om at opdatere samarbejdslisten med hjemmesider, der indeholder rettighedskrænkende og problematiske aktiviteter. Se hertil anbefalinger i afsnit 4.2 og 4.3 om kriterier og kilder. Brugere kan eksempelvis anvende samarbejdslisten til at undlade både køb af annonceplads på og salg af annonceplads til tjenester på listen, og dermed afskære ressourcer i form af finansiering og trafik. GARM-samarbejdet (Bilag 2, 1.10) er et eksempel på en sådan frivillig og selvregulatorisk indsats.

Dialogforum skal, i takt med at nye områder og aktører inddrages, kunne anvende flere samarbejdslistes hvis relevant, eksempelvis opdelt efter brancher, tekniske behov eller andre behov. Relevansen af flere lister skal undersøges ved at interviewe eksisterende og potentielle nye brugere af listen. Dette selvreguleringsregime forudsætter, at det accepteres af de relevante brugere af samarbejdslisten.

Det vil være en fordel men ikke en betingelse, hvis Dialogforum fremadrettet kan tage et redskab som DSA-Forordningens Trusted Flaggers i anvendelse. Dermed er den organisation, der på vegne af rettighedshavere identificerer og dokumenterer problematiske sider tillagt en troværdig status som udpeget af den relevante udpegningsmyndighed.

4.2. Kriterier for optag på samarbejdslisten

Fra brugerne af samarbejdslistens side er der udtrykt ønske om at effektivisere samarbejdet om at afskære annoncer og dermed pengestrømme til tjenester med ulovlige aktiviteter. En af måderne at gøre dette er at udvide kriterierne for optagelse af sider på listen, dvs. ved at der ikke stilles krav om forudgående domstolsprøvelse men at optagelse i stedet hviler på andre forudbestemte kriterier. En sådan bredere adgang til at optage sider på samarbejdslisten vil endvidere bidrage til i højere grad og mere effektivt at imødekomme ønsket om at bekæmpe trafik og pengestrømme til ulovlige aktiviteter, hvilket er formålet med samarbejdet i Dialogforum.

For at gøre samarbejdslisten så relevant som muligt, i første omgang for annoncører og medier, anbefales det at bruge funktionelle kriterier, der svarer til de kriterier, der benyttes af EU's Memorandum of Understanding (MoU) og WIPO.⁷

WIPO indsamler lister med problematiske sider fra autoriserede nationale organisationer eller myndigheder og stiller dem til rådighed for annoncører.

For så vidt angår EU's MoU, opstilles der kriterier, hvor optag på listen sker på basis af "reasonably available evidence" og er "reasonably suspected" for at indeholde rettighedskrænkende materiale, dvs.:

"[T]he advertisers have reasonably available evidence that these websites and applications are infringing copyright or disseminating counterfeit goods, on a commercial scale" (EU MoU).

Der er ikke krav om hverken myndigheds- eller domstolsbehandling fra EU/DG Growth, EU DG Trade, EU IP Office, eller fra FN/WIPO, ej heller fra rettighedshavere eller fra de annoncører, der bruger listerne. I lighed med disse aktører, foreslår vi at udvikle kriterierne for optag på samarbejdslisten således, at der ikke længere stilles krav om domstolsafgørelser, men at siderne optages på samarbejdslisten, hvis de er "problematiske", baseret på følgende kriterier om, at der på siderne sker:

⁷ Bilag 2, 17 og 18.

1. Krænkelser af immaterialretlige eller personlighedsretlige rettigheder,
2. Opfordres til systematiske krænkelser af samme,
3. Anden form for medvirken til krænkelser af immaterielle eller personlighedsretlige rettigheder, eller
4. Svindel med umiddelbart lovligt udseende produkter, tjenester eller personer med det formål at svindle internetbrugere til at afgive kreditkortoplysninger, tiltrække trafik, eller lignende (fupsider).

Som det også fremgår af selve kriterierne, vil sider, der optages på listen, være "problematisk" inden for områderne for krænkelser af immaterialretlige og personlighedsretlige rettigheder.

Samarbejdet er i dets nuværende form afgrænset til at vedrøre krænkelser af ophavsrettigheder, samt personlige rettigheder tilhørende kulturelle eller sportslige personligheder. Kriterierne tager dog højde for et bredere juridisk anvendelsesområde, hvilket giver mulighed for at brede anvendelsesområdet ud på et senere tidspunkt, hvis det bliver relevant.

Anbefalinger: Kriterier

Vi anbefaler brug af begrebet "problematisk sider", inspireret af brugen hos WIPO og EU, som overordnet kriterie for at optage hjemmesider på samarbejdslisten. I praksis vil det dreje sig om hjemmesideadresser, der er åbenbart rettighedskrænkende, baseret på dokumentation fra rettighedshavere, eller som via svindelannoncer søger at få kreditkortoplysninger eller andet ud af internetbrugere, der klikker på annoncerne.

De specifikke kriterier for optag på en sådan samarbejdsliste er dermed, at der på hjemmesiden sker:

1. Krænkelser af immaterialretlige eller personlighedsretlige rettigheder
2. Opfordres til systematiske krænkelser af samme,
3. Anden form for medvirken til krænkelser af immaterielle eller personlighedsretlige rettigheder, eller
4. Svindel med umiddelbart lovligt udseende produkter, tjenester eller personer med det formål at svindle internetbrugere til at afgive kreditkortoplysninger, tiltrække trafik, eller lignende (fupsider).

Som det også fremgår af selve kriterierne, vil sider, der optages på listen, være "problematisk" inden for områderne for krænkelser af immaterialretlige og personlighedsretlige rettigheder.

Samarbejdet er i dets nuværende form afgrænset til at vedrøre krænkelser af ophavsrettigheder, samt personlige rettigheder tilhørende kulturelle eller sportslige personligheder. Kriterierne tager dog højde for et bredere juridisk anvendelsesområde, hvilket giver mulighed for at brede anvendelsesområdet ud på et senere tidspunkt, hvis det bliver relevant.

4.3 Kilder

Problematiske og rettighedskrænkende hjemmesider indsamles fra forskellige kilder for at optimere arbejdet med at indsamle sider til samarbejdslisten. Kilder til identifikation af problematiske og rettighedskrænkende tjenester til samarbejdslisten kan være:

1. Observationer fra aktører i markedet for annonceplaceringer, dvs. risikovurdering af konkrete tjenester foretaget af relevante aktører som mediebureauer, medier, og rettighedshavere.
2. Indhentning af adresser fra andre relevante kilder, eksempelvis fra Motion Pictures Association (MPA), International Federation of the Phonographic Industry (IFPI) og andre relevante bruger- og rettighedsorganisationer.
3. Bidrag fra andre organisationer som WIPO, samt udenlandske myndigheder som den engelske politienhed Police Intellectual Property Crime Unit (PIPCU), der også administrerer en liste over rettighedskrænkende og problematiske hjemmesideadresser.
4. Vurdering og indsamling af problematiske sider fra organisationer, der er klassificeret som Trusted Flagger.⁸

Ulovlige spillesider fremhæves som et problem af svenske annoncører, hvilket giver anledning til også at overveje, om vi bør inkludere Spillemyndighedens blokeringsliste i en kommende samarbejdsliste, selvom der ikke er tale om rettighedskrænkelser.

4.4. Hvem administrerer lister?

En undersøgelse af, hvordan blokeringslister administreres i andre lande viser, at administrationen af blokeringslister her håndteres af telemyndigheder eller kulturmyndigheder.⁹

Håndtering af blokeringslister i forskellige lande er imidlertid mindre relevant for samarbejdslisten, idet denne ikke er rettet til internetudbydere, men derimod til annoncører, betalingsformidlere m.fl.

Storbritannien og Sverige har lister, der er dedikeret annoncører. I Storbritannien administreres denne dedikerede liste af den særlige politienhed PIPCU, mens man i Sverige benytter selvregulering, hvor en rettighedsorganisation samarbejder med en organisation for annoncører, med opbakning fra, men uden direkte involvering fra, en myndighed.^{10 11}

Det vurderes, at den svenske model, hvor håndteringen varetages af en rettighedsorganisation, vil være den mest enkle og effektive løsning i dansk kontekst. Den svenske fremgangsmåde, hvor samarbejdet med annoncørerne foregår på organisationsniveau, er umiddelbart enklere at håndtere og sikrer desuden en bred opbakning. Samtidig er den direkte deltagelse fra og kontakt til virksomheder, der bruger listen, som i den nuværende danske model, en fordel med hensyn til:

- Rapportering af rettighedskrænkende eller problematiske tjenester
- Opfølgning på implementering af listen
- Effektmåling

Konklusionen er, at en selvregulatorisk model, hvor RettighedsAlliancen administrerer samarbejdslisten i samarbejde med brugerne af listen, kombineret med monitorering fra myndighederne, vil være den mest effektive model, idet dette muliggør hurtig tilpasning til udvikling i det ulovlige marked. En sådan selvregulatorisk model vil desuden give adgang til, at Kulturministeriet uddelegerer til RettighedsAlliancen at uploade samarbejdslisten til WIPO Alert-databasen.

⁸ Brug af Trusted Flagger/pålidelig indberetter i henhold til DSA-Forordningen bliver aktiveret 17. februar 2024

⁹ Se Bilag 2 for den fulde undersøgelse

¹⁰ Jf. Afsnit 14 i Bilag 2

¹¹ PRV Patent- og registreringsverket prv.se

Anbefalinger: Håndtering af samarbejdsliste

Vi anbefaler, at RettighedsAlliancen står for håndtering af samarbejdslisten, forstået som:

1. Opdatering af samarbejdslisten, baseret på de udpegede kilder (afsnit 4.3)
2. Distribution til relevante modtagere
3. Ajourføring af kriterier (afsnit 4.2)

Det vil sikre en enkel og funktionel håndtering af samarbejdslisten, monitoreret af styregruppe og ledsaget af engagement fra myndighederne gennem Kulturministeriets deltagelse i styregruppen. Det anbefales, at Kulturministeriet giver RettighedsAlliancen kompetence til at dele listen med WIPO.

4.5 Juridisk analyse af kriterier og brug af liste

Indsamling af informationer om problematiske sider, til brug for samarbejdslisten og Dialogforum, kan indebære, at juridiske forhold skal overvejes i relation til følgende to områder:

1. Kriterier, der anvendes for optag på listen.
2. Indsamling og distribution af listen.

4.5.1 Kriterier

Status er for nærværende, hvor samarbejdslisten svarer til blokeringslisten, at kriteriet for optag på samarbejdslisten er baseret på domstolskendelse, som krævet af internetudbydere i Danmark.

Internetudbydernes krav om domstolskendelser er imidlertid ikke et krav, der oprindeligt udspringer af direkte lovgivning eller af domstolsafgørelser. Først med netneutralitetreguleringen, der blev indført i 2015, kan et retligt grundlag som fx en domstolsafgørelse muligvis siges at være en forudsætning for blokeringer.¹²

Alligevel har internetudbydere allerede fra de første blokeringer krævet, at blokeringerne er sanktioneret af en domstol, for at indgå i samarbejde om blokeringer. Dette skyldes bl.a., at internetudbydere ikke pådrager sig erstatningsansvar og mere generelt er tilbageholdende ud fra hensyn til ytringsfrihed.

Internetudbydernes krav om retlige afgørelser vedrørende blokeringer, er imidlertid ikke relevant i forhold til Dialogforum, hvor det er brugerne af samarbejdslisten, for nærværende annoncører, der selv ønsker at blokere for pengestrømme og trafik til rettighedskrænkende og problematiske tjenester.¹³

Den funktionelle tilgang, som bruges af WIPO og EU til at identificere problematiske sider, forudsætter heller ikke retlige vurderinger af myndigheder eller domstole.¹⁴

I kontekst af Dialogforum har det umiddelbart ikke været muligt at identificere et juridisk behov for myndighedsinvolvering, ift. vurderingen af, om en tjeneste er problematisk.

En teoretisk, juridisk udfordring kunne være konkurrencehensyn, i dette tilfælde om samarbejdslisten udgør et samordnet boykot af bestemte tjenester. Det er næppe tilfældet, idet samarbejdslisten er et frivilligt redskab, som en given virksomhed kan vælge at benytte ud fra egne overvejelser om effektiv brug af ressourcer og ønske om at undgå annoncering på problematiske tjenester. Dette virker hverken konkurrencebegrænsende eller påvirker priser.

¹² Se Bilag 2, note 39

¹³ Sådanne tjenester kan dog før eller siden i et separat spor også blive genstand for et blokeringspåbud ved en domstol.

¹⁴ Bilag 2, 17 og 18.

Samarbejdslisten vil desuden på anfordring være tilgængelig (jf. afsnit 6.3), således at en tjeneste har mulighed for at udfordre brug af samarbejdslisten, hvis denne tjeneste mener at være ramt af et ikke-legitimt annonceboycot pga. samarbejdslisten. Til dato har der ikke været tjenester eller virksomheder, der har udfordret optagelse på listen. Konkurrenceforhold er heller ikke en overvejelse, der har været rejst andre steder, hverken i lande eller organisationer.

4.5.2 Indsamling og distribution af listen

Historisk har håndtering af samarbejdslisten i Dialogforum givet anledning til juridiske udfordringer. Det skyldtes, at omdrejningspunktet for det nugældende kodeks, såvel som det forudgående Adkodeks, er blokeringslisten, der, ifølge en vurdering fra Datatilsynet i 2018, indeholder følsomme personoplysninger vedrørende straffedomme eller lovovertrædelser.

Brugen af blokeringslisten i Dialogforums kodeks blev i maj 2016 anmeldt rutinemæssigt til Datatilsynet. Den 24. maj 2018 kom den uventede afgørelse, at RettighedsAlliancen ikke kan få tilladelse til at etablere og distribuere blokeringslisten til annoncevirksomheder med henvisning til den dagældende persondatalov § 8, stk. 4 og 5, og § 8, stk. 6, jf. 7. Datatilsynet fandt, at listens internetadresser repræsenterede personhenførbare oplysninger, baseret på en henvisning til EU-Domstolens "Breyer-afgørelse", og at listen dermed indeholder personoplysninger om strafbare forhold, som ud fra en konkret afvejning af de relevante hensyn ikke inden for rammerne af persondataloven måtte registreres og videregives.¹⁵

Samarbejdet med Teleindustriens medlemmer om at blokere ulovlige tjenester på baggrund af en domstolsafgørelse rettet mod ét teleselskab er forankret i Code of Conduct mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien. I og med at denne aftale er en del af grundlaget for domstolens afgørelser om blokeringer af ulovlige tjenester, vurderedes Datatilsynets afgørelse alene at omfatte samarbejdet med annoncevirksomheder og ikke med teleselskaberne. Datatilsynets afgørelse bremsede umiddelbart for brug af blokeringslisten til at samarbejde om at stoppe annoncering på ulovlige sider, hvorefter ansvar for og distribution af listen blev overflyttet til Kulturministeriet. Listen blev samtidigt omdøbt til samarbejdslisten. Samarbejdslisten blev præsenteret på møde i Dialogforum i december 2019 og er efterfølgende blevet distribueret løbende af Kulturministeriet, idet RettighedsAlliancen rent praktisk har varetaget opdateringen af samarbejdslisten til Kulturministeriet, baseret på blokeringslisten.

Det forventes imidlertid, at en kommende tilføjelse til ophavsretsloven vil åbne for, at RettighedsAlliancen vil kunne indsamle og distribuere samarbejdslisten.¹⁶

Det er her vigtigt at notere, at en kommende samarbejdsliste, baseret på registrering af rettighedskrænkende eller problematiske internet tjenester, ikke registrerer tjenester ud fra om de er fundet ulovlige ved domstol. Samarbejdslisten viser dermed ikke om adresser på listen repræsenterer strafbare forhold.

Det skal også noteres, at juridiske spørgsmål om deling af blokeringslister ikke synes at have været rejst i andre lande.

¹⁵ C-582/14

¹⁶ Se databeskyttelseslovens §26 stk. 2

Forinden iværksættelse af en behandling, der foretages for en privat dataansvarlig, skal Datatilsynets tilladelse indhentes, når

- 1) behandlingen af oplysningerne sker med henblik på at advare andre mod forretningsforbindelser med eller ansættelsesforhold til en registreret,
- 2) behandlingen sker med henblik på erhvervsmaessig videregivelse af oplysninger til bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed eller
- 3) behandlingen udelukkende finder sted med henblik på at føre retsinformationssystemer.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om undtagelser fra bestemmelserne i stk. 1.

5. ARBEJDSOMRÅDER FOR DIALOGFORUM

5.1. Introduktion

Dialogforum har som overordnet mål at afskære trafik og betalinger til problematiske, rettighedskrænkende tjenester og aktiviteter på internettet. Dialogforum er en ramme, der muliggør samarbejde om at nå dette mål mellem relevante aktører på forskellige områder.

Fokus er indtil videre at forhindre annoncering på og dermed finansiering af ulovlige internet-sider, der i sig selv indeholder rettighedskrænkende indhold, eller som opfordrer til eller på anden vis understøtter krænkelse af rettigheder. Det sker konkret ved, at samarbejdslisten anvendes i annoncørernes automatiske systemer, der placerer annoncer på hjemmesider.

5.2. Mulighed for at udvide kredsen af brugere af listen

Når Dialogforum skal inddrage nye aktører og nye områder, hvor der skal blokeres for trafik og penge til rettighedskrænkende og problematiske aktiviteter, kan der opstå behov for at anvende en eller flere nye samarbejdslistes, der er målrettet disse aktører og områder.

Forudsat at samarbejdslistes fremover ikke er bundet af kravet om myndigheds-/domstolsafgørelser og dertil håndteres af RettighedsAlliancen, åbner det for en række muligheder. Hermed kan RettighedsAlliancen i samarbejde med en række aktører fungere som omdrejningspunkt ved at stille en eller flere målrettede samarbejdslistes til rådighed.

Afsættet er blandt andet, at deltagerne opfordres til at anvende listen frivilligt og aktivt i videst muligt omfang.

I praksis medfører dette en kortlægning af i hvilke tilfælde brug af samarbejdslisten er en fordel for både rettighedshavere og brugere, og dermed kan bidrage til at undgå spild af penge på og skade af de brands, som ellers ville optræde på de pågældende sider.¹⁷

Særligt skal det undersøges i hvilket omfang:

- a. Deltagelse i Dialogforum kan baseres på deltagernes egne overvågningssystemer og procedurer for at fjerne problematisk indhold, som så suppleres af samarbejdslisten, der fokuserer på rettighedskrænkende aktiviteter.
- b. Det er teknisk relevant at anvende samarbejdslisten på et givet område, altså hvorvidt en liste kan anvendes i praksis i brugerne systemer.
- c. Der er opbakning fra de centrale aktører på et givet område.

5.3. Mulige nye områder og aktører i Dialogforum

Vi ser et stort potentiale i at involvere flere brugere i at afskære penge og trafik til rettighedskrænkende og problematiske tjenester. De følgende områder og aktører skal prioriteres efter relevans og efter sandsynligheden for, at de nævnte interessenter vil ønske at deltage.

Betalingsoverførsler udgør et særligt relevant område at aktivere, og det er værd at bemærke, at WIPO aktivt arbejder på dette område gennem WIPO Alert ved dialog med VISA, PayPal og MasterCard. Disse betalingsudbydere er allerede til en vis grad involveret i Dialogforum i dag. Derudover kan myndigheder, der beskæftiger sig med hvidvask, såsom NSK i Danmark, også være relevante at inddrage.

¹⁷ Jf 8. Implementering punkt 4-5

Det følgende udgør et bud på en prioriteret rækkefølge for det, der skal analyseres i implementeringsfasen:

1. Betalingstjenester

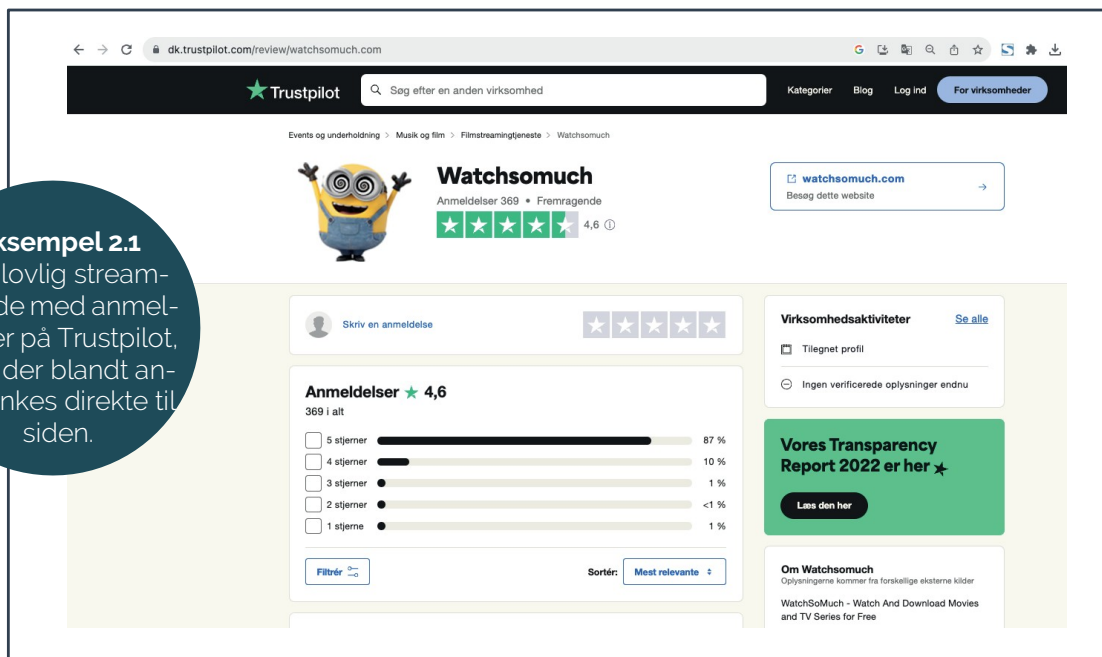
Blokering af betalinger til ulovlige og problematiske tjenester. Et vigtigt område er ulovligt IPTV, der er baseret på løbende betalinger, hvortil kryptovaluta udgør den mest anvendte betalingsform.¹⁸

Interessenter:

Banker og betalingsformidlere, såsom kortudbydere og ikke mindst PayPal, er relevante, da de kan blokere transaktioner fra slutbrugere til rettighedskrænkende og problematiske tjenester ved at anvende samarbejdslisten. De større, etablerede betalingsformidlere er allerede opmærksomme på problemet, og nogle kortudbydere er allerede engageret i Dialogforum.

Det er også relevant at inddrage betalingsformidlere og udbydere af kryptovaluta, som f.eks. svenske Trijo og andre.¹⁹ Desuden kan problematiske IPTV-apps muligvis også være relevante at blokere på tilsvarende vis.

¹⁸ Jf. fx nyhedsbrev 21. september 2023 fra svenske Rättighetsalliansen: "den illegale IPTV-tjänsten Dreamhost. Tjänsten utmärkte sig genom att vara väldigt högt rankad på Google sök. Av polisutredningen, som inleddes efter en anmälan från Rättighetsalliansen, framgår att mannen har hanterat betalningar från kunder och att han har fått in pengar på sina egna konton. Han har även bland annat registrerat tjänstens domännamn, arbetat med sökmotoroptimering, modererat tjänstens chattar samt svarat på frågor från kunder. Vid rättegången medgav mannen att han hanterat chattar, hjälpt kunder och hanterat sökmotoroptimeringen etc. men menade att han för den skull inte ansvarade för tjänsten. I polisens förundersökning framkom även att det fanns kopplingar till andra illegala IPTV tjänster såsom IPTVking, IPTVking var en av de tjänster som polisen runt om i Europa gjorde tillslag mot under samordning av Europol år 2020"

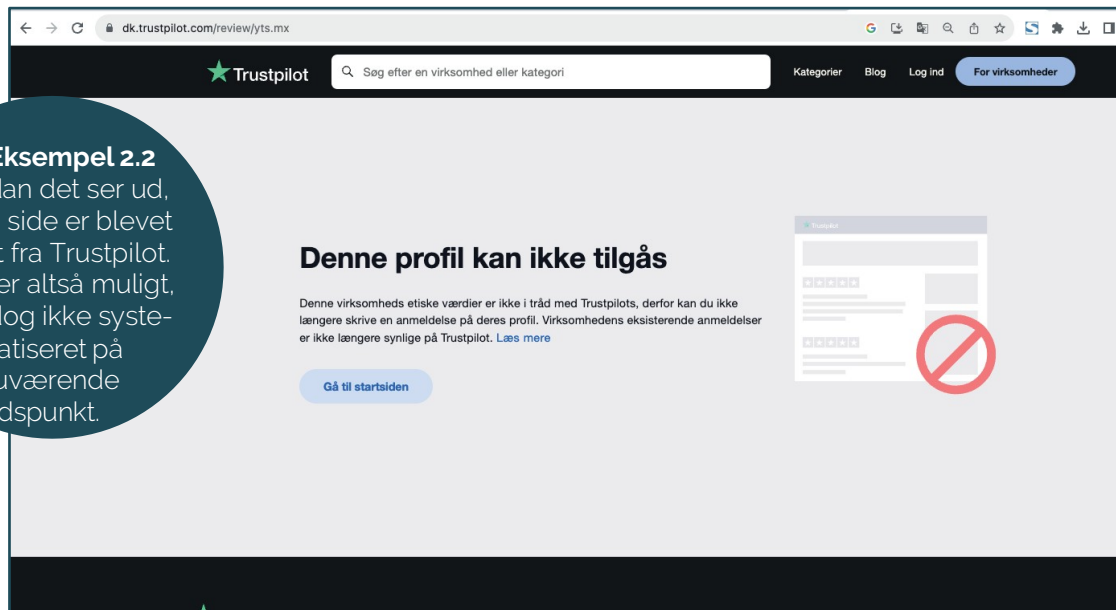
¹⁹ Trijo.co er nævnt af Nordic Content Protection (<https://www.ncprotection.com/>), der overvåger IPTV-markedet, som kilde til kryptobetalinger af ulovlige IPTV-tjenester

2. Anbefalingstjenester

Blokering af sider med rettighedskrænkende og problematisk indhold på anbefalingstjenester.

Eksempel 2.2

Hvordan det ser ud, når en side er blevet fjernet fra Trustpilot. Dette er altså muligt, men dog ikke systematiseret på nuværende tidspunkt.

Interessenter:

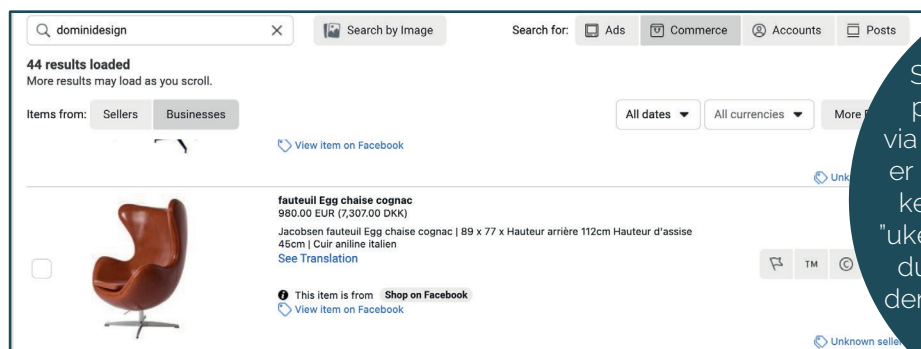
Anbefalingstjenester, særligt Trustpilot, er relevante i de tilfælde, hvor det er vigtigt at undgå blåstempling af fx svindelsider. Anbefalingstjenesterne har egne procedurer for at verificere henvisninger, men disse kan formentlig suppleres med problematiske tjenester på samarbejdslisten, som f.eks. indeholder IPTV-tjenester og ulovlig distribution af litteratur.

3. Annoncering/markedsføring

Ligesom det er relevant at afskære finansiering fra rettighedskrænkende og problematiske sider, er det også relevant at foretage blokering af annoncer og markedsføring af rettighedskrænkende og problematisk indhold. Det er annoncer, der fremgår på medier og online-platforme, og kan være annoncer med alt fra ulovlige spilletjenester til svindelsider.²⁰

Her har vi identificeret to spor:

- 1) Køb af annonceplads for svindelprodukter, replika-produkter, ulovlige online-casinoer mv., hvor samarbejdslisten bistår med at blokere den problematiske annoncekøber.

Eksempel 3.1

Skærmpoint af ulovlige replika-varer, der bliver solgt via Facebook markedsplads. Her er der søgt på en specifik blokeret side, det fremstår som "ukendt sælger", men da stolen dukker op under søgning på den specifikke blokerede side, må den i deres metadata stamme herfra

²² Her kan som mulig kilde til problematiske scam-tjenester trækkes på en kommerciel virksomhed som Scamadvisers <https://www.scamadviser.com/about-scamadviser>

2) Markedsføring af rettighedskrænkende og problematiske tjenester, eksempelvis IPTV, via åbne brugergrupper, hvor links til tjenesten eller hjemmesiden, der tilbyder salg af eksempelvis kopiprodukter blokeres.

Eksempel 1.2
Skærmprint af markedsføring af ulovligt IPTV.

Definitionen på problematiske annoncer skal uddybes nærmere, herunder hvilke typer af problematisk markedsføring, som kan indgå. I de eksempler, RettighedsAlliancen er stødt på, anvendes misbrug af kendte, skuespillere og brands som trækplaster for trafik og svindelnumre. Det skal undersøges, hvordan brug af samarbejdslisten konkret kan bidrage med nye muligheder for at identificere og bremse problematiske annoncer, der sender danske slutbrugere videre til regulære svindelsider eller søger at svindle forbrugere til at betale eller afgive kreditoplysninger mv.

I undersøgelsen af hvilke indsatsmuligheder, der kan være relevante, vil inddragelse af GARM-samarbejdet være oplagt, jf. afsnit 8 om implementering.

Interessenter:

Medier og online-platforme, der er eksponeret for problematisk markedsføring, fx af IPTV, svindelsider for kryptovaluta mv., annoncer for ulovlige online-casinoer eller kopi-produkter. Denne markedsføring er skadelig for lovlige medier, slutbrugere og for udbydere af lovlige produkter eller tjenester, fra TV til online-casinoer.

Ud over medier og platforme, skal også en regulatorisk myndighed som Spillemyndigheden og samarbejdet med eMærket inddrages.

4. Hostingtjenester

Hostingtjenester²¹ kan stille serverplads til rådighed for hjemmesider med problematisk indhold. Her kan hostingtjenesten blokere for adgang til siderne, og kommunikere om krænkende/problematiske indhold på hjemmesider til deres kunder

Interessenter:

Udbydere af hostingtjenester fx One.com og CloudFlare.

5. Cloudtjenester

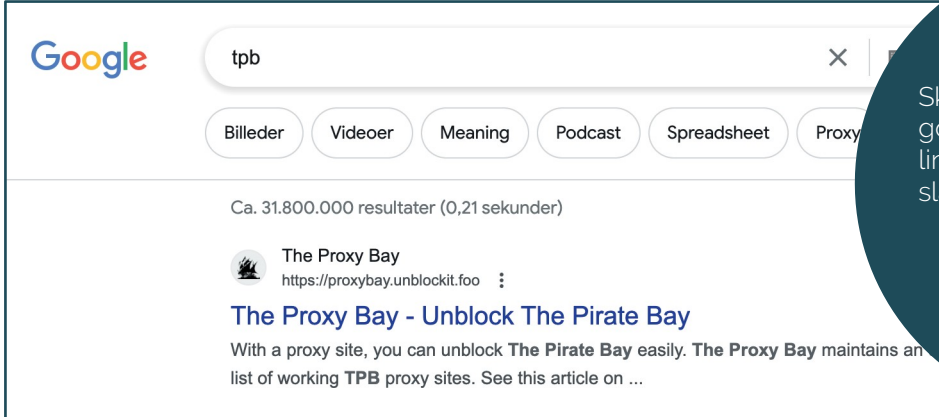
Udbydere af cloudtjenester kan give adgang til problematiske sider via links. Her kan cloudtjenesten blokere for adgang til siderne, og kommunikere om krænkende/problematiske indhold til deres kunder.

Interessenter:

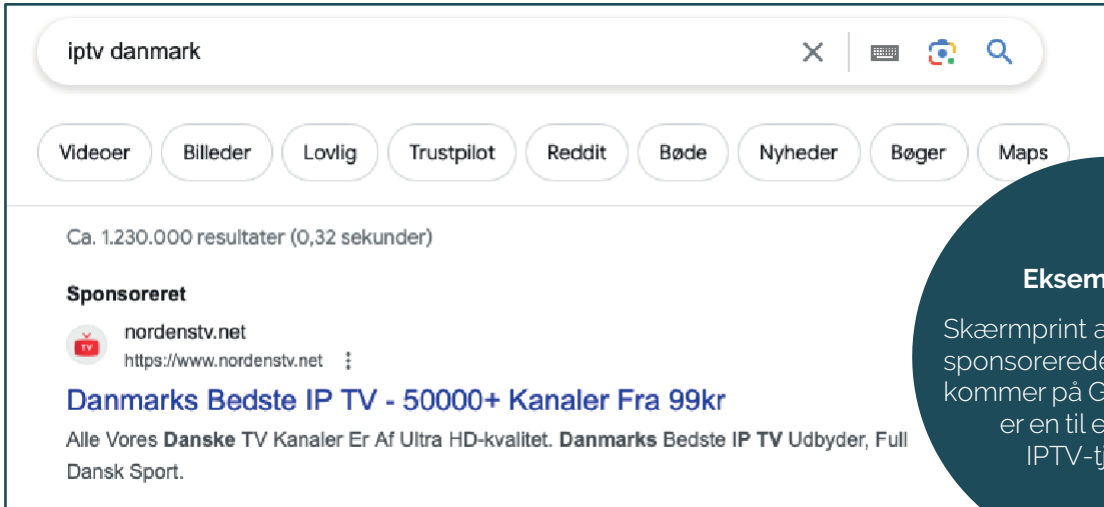
Udbydere af cloud-tjenester som Dropbox, Mega²², Yandex Disc²³, og andre.

6. Søgmaskiner

Samarbejdslisten kan understøtte, at søgemaskiner forhindrer, at søgeresultater viser hen til problematiske sider.

Eksempel 6.1
Skærmprint af søgning på google efter tpb. Udover at linke til en ulovlig side, foreslår Google også at tilføje henholdsvis Proxy og unblocked til søgning for at få bedre resultater.

Eksempel 6.2
Skærmprint af det første sponsorerede opslag der kommer på Google, hvilket er en til en ulovlig IPTV-tjeneste.

²¹ Tjenester der ikke omfattes af definitionen af »udbydere af onlineindholdsdelingstjenester« i DIREKTIV (EU) 2019/790 Artikel 2, stk. 6

²² <https://mega.io/>

²³ <https://360.yandex.com/disk/>

Interessenter:

Platforme, rettighedshavere, Google, Yahoo, Edge.

Endelig skal det nævnes, at ulovligt indhold, der anvendes til træning af kunstig intelligens, også er et område, hvor samarbejdslisten kan være relevant. For eksempel kan listen bruges til at sikre, at indholdet på siderne på samarbejdslisten ikke bruges til at træne kunstig intelligens. Det forudsætter ligesom de øvrige områder, at udviklerne af kunstig intelligens ønsker at deltage i et sådant samarbejde.

Anbefalinger: Nye områder og deltagere

Der skal, med afsæt i eksemplerne ovenfor gennemføres en undersøgelse af de oplistede områder. Undersøgelsen skal bestå i dialog med interessenter om, hvordan de kan indgå i Dialogforum, i hvilket omfang de kan anvende samarbejdslisten og om der er behov for flere målrettede samarbejdslistes.

Relevans af områder og af interesse skal undersøges 1. kvartal 2024 af RettighedsAlliancen sammen med relevante interessenter.

Baseret på ovenstående analyser skal RettighedsAlliancen sammen med styregruppen løbende afsøge, hvilke aktører, der er relevante og hvordan vi prioriterer dem ud fra fx vilje til at samarbejde og forventet effekt.

6. ORGANISERING AF DIALOGFORUM

6.1 Status

Dialogforums kodeks blev senest revideret og godkendt den 4. december 2019. Der blev her fastlagt en enkel organisationsstruktur for Dialogforum og kodeks, hvor deltagerne i Dialogforum etablerede en kodeks-styregruppe, der har det overordnede ansvar for at sikre fremdrift og evaluere indsatsen.

Kodeks-styregruppen mødes i dag mindst en gang årligt og må bestå af maksimalt otte personer, der så vidt muligt skal repræsentere alle interessentgrupper, der benytter samarbejdslisten. Disse kan vælge at nedsætte et forretningsudvalg på højst tre personer, med det formål at rådgive om specifikke tiltag og procedurer for anvendelse af samarbejdslisten og andre værktøjer, der kan målrettes et givent område i takt med, at nye aktører tilslutter sig. Der er dog for nuværende ikke fundet behov for at etablere et særskilt forretningsudvalg.

6.2 Udvikling af Dialogforum og kodeks-styregruppe

Udviklingen af samarbejdslisten og justeringen af de regulatoriske rammer for håndtering af samarbejdslisten, giver anledning til at tilpasse strukturen for arbejdet i Dialogforum.²⁴

Samtidig har der vist sig behov for at tydeliggøre forholdet mellem den større deltagerkreds i Dialogforum, der ønsker at bakke op bag indsatsen med at tilvejebringe et trygt og lovligt internet, og deltagerne i kodeks-samarbejdet, der kan og vil anvende samarbejdslisten aktivt.

Derfor foreslås, at et revideret kodeks bliver grundlag for Dialogforum. Dette kodeks skal fastlægge, at:

- a. Deltagere i Dialogforum tilslutter sig målsætning om at fremme et lovligt og sikkert internet. Deltagerne i Dialogforum kan, når de finder det relevant, melde sig som brugere af samarbejdslisten/-listerne. Dermed forpligter de sig til at anvende den senest opdaterede version af listen.
- b. Dialogforum indkaldes til stormøde (mindst) en gang årligt for alle, der tilslutter sig målsætningerne i kodeks.
- c. Den nuværende kodeks-styregruppe redefineres til at være en styregruppe for hele Dialogforum-samarbejdet og fortsætter uændret frem til første stormøde.
- d. Styregruppens medlemmer vælges på det årlige stormøde i Dialogforum. Deltagerne i styregruppen er på valg hvert andet år med mulighed for genvalg.
- e. Styregruppen består af højst otte medlemmer, hvoraf Kulturministeriet og RettighedsAlliancen er fødte medlemmer, mens der for de resterende medlemmer tilstræbes, at alle interessentgrupper er repræsenteret.
- f. Møder i styregruppen afholdes kvartalsvis eller efter behov.
- g. Deltagere i Dialogforum kan desuden foreslå styregruppen, at der indkaldes til yderligere møder i Dialogforum.
- h. RettighedsAlliancen fungerer som sekretariat for styregruppen og indkalder til møde og udarbejder beslutningsreferat.

6.3 Håndtering af listen

Givet at de regulatoriske rammer ændres, så samarbejdslisten fremover kan håndteres af RettighedsAlliancen, foreslås det, at:

1. RettighedsAlliancen etablerer og vedligeholder en eller flere samarbejdslistebaseret på kriterier som beskrevet i denne rapport, dvs. lister med problematiske tjenester.²⁵
2. Optag på en sådan samarbejdsliste baseres på kriterier og kilder beskrevet i afsnit 4.2 og 4.3.
3. Udvikling af kriterier og procedure for indhentning af rettighedskrænkende og problematiske tjenester ajourføres løbende i styregruppen, efter oplæg fra RettighedsAlliancen eller andre medlemmer.
4. Samarbejdslisten rettes som udgangspunkt til medlemmer af Dialogforum og er derfor ikke offentlig, men derimod tilgængelig efter anmodning.²⁶
5. Samarbejdslisten distribueres månedligt, efter opdateringer af RettighedsAlliancen, til de deltagere i Dialogforum, der ønsker at modtage og anvende listen.
6. Samarbejdslisten skal på sigt kunne overføres løbende og automatisk til brugerne af listen.

²⁵ Optag på en sådan liste(r), der svarer til beskrivelser i 4.2 sammenfattet i begrebet 'problematiske sider' baseres på kilder beskrevet i afsnit 4.3

²⁶ RettighedsAlliancen tilbyder desuden på Share With Care hjemmeside en URL-tjekker, hvor det kan ses om en given adresse indgår i blokeringslisten som ulovlig.

7. ANBEFALINGER

7.1 anbefalinger: Selvregulering

Vi anbefaler, at rammen for en enkel og målrettet brug af samarbejdslisten skal være en selvregulatorisk model. I denne model samarbejder rettighedshaverne i RettighedsAlliancen med annoncører, medier og eventuelle nye brugere af samarbejdslisten om at opdatere samarbejdslisten med hjemmesider, der indeholder rettighedskrænkende og problematiske aktiviteter. Se hertil anbefalinger i afsnit 4.2 og 4.3 om kriterier og kilder. Brugere kan eksempelvis anvende samarbejdslisten til at undlade både køb af annonceplads på og salg af annonceplads til tjenester på listen, og dermed afskære ressourcer i form af finansiering og trafik. GARM-samarbejdet (Bilag 2, 1.10) er et eksempel på en sådan frivillig og selvregulatorisk indsats.

Dialogforum skal, i takt med at nye områder og aktører inddrages, kunne anvende flere samarbejdslistes hvis relevant, eksempelvis opdelt efter brancher, tekniske behov eller andre behov. Relevansen af flere lister skal undersøges ved at interviewe eksisterende og potentielle nye brugere af listen. Dette selvreguleringsregime forudsætter, at det accepteres af de relevante brugere af samarbejdslisten.

Det vil være en fordel men ikke en betingelse, hvis Dialogforum fremadrettet kan tage et redskab som DSA-Forordningens Trusted Flaggers i anvendelse. Dermed er den organisation, der på vegne af rettighedshavere identificerer og dokumenterer problematiske sider tillagt en troværdig status som udpeget af den relevante udpegningsmyndighed.

7.2 anbefalinger: Kriterier

Vi anbefaler brug af begrebet "problematiske sider", inspireret af brugen hos WIPO og EU, som overordnet kriterie for at optage hjemmesider på samarbejdslisten. I praksis vil det dreje sig om hjemmesideadresser, der er åbenbart rettighedskrænkende, baseret på dokumentation fra rettighedshavere, eller som via svindelannoncer søger at få kreditkortoplysninger eller andet ud af internetbrugere, der klikker på annoncerne.

De specifikke kriterier for optag på en sådan samarbejdsliste er dermed, at der på hjemmesiden sker:

5. Krænkelser af immaterialretlige eller personlighedsretlige rettigheder
6. Opfordres til systematiske krænkelser af samme,
7. Anden form for medvirken til krænkelser af immaterielle eller personlighedsretlige rettigheder, eller
8. Svindel med umiddelbart lovligt udseende produkter, tjenester eller personer med det formål at svinde internetbrugere til at afgive kreditkortoplysninger, tiltrække trafik, eller lignende (fupsider).

Som det også fremgår af selve kriterierne, vil sider, der optages på listen, være "problematiske" inden for områderne for krænkelser af immaterialretlige og personlighedsretlige rettigheder.

Samarbejdet er i dets nuværende form afgrænset til at vedrøre krænkelser af ophavsrettigheder, samt personlige rettigheder tilhørende kulturelle eller sportslige personligheder. Kriterierne tager dog højde for et bredere juridisk anvendelsesområde, hvilket giver mulighed for at brede anvendelsesområdet ud på et senere tidspunkt, hvis det bliver relevant.

7.3 anbefalinger: Håndtering af samarbejdsliste

Vi anbefaler, at RettighedsAlliancen står for håndtering af samarbejdslisten, forstået som:

1. Opdatering af samarbejdslisten, baseret på de udpegede kilder (afsnit 4.3)
2. Distribution til relevante modtagere
3. Ajourføring af kriterier (afsnit 4.2)

Det vil sikre en enkel og funktionel håndtering af samarbejdslisten, monitoreret af styregruppe og ledsaget af engagement fra myndighederne gennem Kulturministeriets deltagelse i styregruppen. Det anbefales, at Kulturministeriet giver RettighedsAlliancen kompetence til at dele listen med WIPO

7.4 anbefalinger: Nye områder og deltagere

Der skal, med afsæt i eksemplerne ovenfor gennemføres en undersøgelse af de oplistede områder. Undersøgelsen skal bestå i dialog med interessenter om, hvordan de kan indgå i Dialogforum, i hvilket omfang de kan anvende samarbejdslisten og om der er behov for flere målrettede samarbejdslistes.

Relevans af områder og af interesse skal undersøges 1. kvartal 2024 af RettighedsAlliancen sammen med relevante interessenter.

Baseret på ovenstående analyser skal RettighedsAlliancen sammen med styregruppen løbende afsøge, hvilke aktører, der er relevante og hvordan vi prioriterer dem ud fra fx vilje til at samarbejde og forventet effekt.

8. Implementering

Implementeringen af rapportens anbefalinger skal ske i følgende trin:

1. Styregruppemøde 11. januar 2024 med præsentation af rapporten og vedtagelse af rapportens anbefalinger om:
 - a) Selvregulering
 - b) Nye kriterier
 - c) Mulige nye områder for Dialogforum
 - d) Revideret organisation for Dialogforum
 - e) Håndtering af samarbejdsliste
 - f) Revision af kodeks
2. Nuværende styregruppe fastsætter en ny struktur, indtil der indkaldes til stormøde i Dialogforum med valg til styregruppen (pkt. 7 nedenfor).
3. Efter styregruppens vedtagelse af anbefalingerne udarbejder RettighedsAlliancen et revideret kodeks, som godkendes af styregruppen.
4. Ny samarbejdsliste udarbejdes af RettighedsAlliancen baseret på rapportens anbefalinger om kriterier og kilder, som forelægges styregruppen i 1. kvartal 2024. Den nye samarbejdsliste adresserer i første omgangannoncører og medier med fokus på at undgå annoncering på rettighedskrænkende og problematiske sider.
5. Der gennemføres i 1. kvartal 2024 ved RettighedsAlliancen og med deltagelse af relevante interessenter en kampagne, der skal engagere nye deltagere og inddrage nye områder med udgangspunkt i bruttoliste i afsnit 5.
6. I februar 2024 vil RettighedsAlliancen søge om status som Trusted Flagger hos udpegningsmyndigheden, når loven om håndhævelse af DSA-Forordningen træder i kraft den 17. februar 2024.
7. Når nye mulige deltagere og områder er identificeret, indkaldes der til et stormøde i andet kvartal 2024 med deltagelse af både nuværende deltagere og nye interessenter. Her præsenteres anbefalingerne og revideret kodeks samt nye områder og deltagere. På stormødet vælges styregruppe for Dialogforum.

Bilag

Bilag 1: Kodeks

05.12.19

Kodeks for bekæmpelse af IP-kriminalitet og ulovligt indhold på Internettet

Baggrund

Virksomheder udfordres løbende af kriminelle, der på internettet udnytter produkter og trafik til at begå ulovlige aktiviteter. Problemet er tiltagende, og produkter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, er særligt udsatte, da de er lette at kopiere og distribuere via internettet. Det ønsker initiativtagerne til dette Kodeks at begrænse i videst muligt omfang.

Dette Kodeks udspringer af en fælles hensigtserklæring, der blev indgået i 2015 mellem deltagerne i Kulturministeriets Dialogforum.¹

Formål

Kodeks har til formål at kommunikere en fælles erklæring om at bekæmpe ulovligheder på internettet samt at beskrive relevante tiltag, der stopper pengestrømme og trafik til ulovlige tjenester. Deltagerne, der tilslutter sig Kodeks, tiltræder erklæringens indhold og udmønter de beskrevne tiltag i det omfang, de har praktisk mulighed herfor. Først og fremmest indebærer tilslutning en beslutning om aktivt at anvende 'samarbejdslisten'.

Tilslutning til Kodeks er åben for alle relevante udbydere af tjenester på internettet som f.eks. annoncevirksomheder, betalingstjenester, sociale platforme, søgetjenester og udbydere af ikke-offentlige net (f.eks. skoler og virksomheder).

Kodeks skal ses som et supplement til gældende lovgivning og fungerer sammen med andre frivillige aftaler som f.eks. Code of Conduct med udbydere af internet tjenester,² der medvirker til at opfylde tilsvarende formål.

¹ Dialogforum var et af flere initiativer, der udsprang af den såkaldte Ophavsretspakke, der blev lanceret i 2012, <https://kum.dk/nyheder-og-presse/presse-meddelelser/nyheder/bred-opbakningtil-faelles-kamp-for-et-lovligt-og-trygt-internet-paa-ophavsretsomraadet/1/1/>.

² <http://www.teleindudk/brancheholdninger/blokeringer-pa-nettet/>

Erklæring

Deltagerne erklærer, at de:

- Offentligt når relevant tager afstand fra, at deres produkter og tjenester anvendes til at understøtte kriminelle formål, herunder krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder som f.eks. ophavsretligt beskyttet materiale.
- Har iværksat konkrete procedurer med henblik på at modvirke, at virksomhedens eller institutionens produkter og/eller tjenester indgår i finansieringen eller udbredelsen af kriminel aktivitet.
- Har informeret virksomhedens medarbejdere om, at de skal være opmærksomme på og modvirke evt. misbrug af virksomhedens produkter og tjenester til ulovlige formål.
- Forpligter sig til at anvende samarbejdslisten over internetsider, der tilbyder ulovlige tjenester
- Modvirker, at deltagerens virksomhed er med til at finansiere eller synliggøre tjenester, der tilbyder ulovligt indhold, herunder krænkelse af ophavsretligt beskyttet indhold og produkter.
- I videst muligt omfang undlader at levere service eller produkter til disse tjenester.

Målet er at bidrage til, at internettet forbliver en sikker markedsplads for lovlige aktører inden for de brancher, der tilslutter sig. Deltagerne vil samtidig medvirke til at skabe øget tryghed for forbrugerne.

Deltagerne i Kodeks vil derfor implementere og anvende samarbejdslisten der er udarbejdet i overensstemmelse med nedenstående retningslinjer.³

³ Betegnelsen 'samarbejdsliste' er valgt mhp. at afspejle, at listen tilvejebringes og nyttiggøres gennem samarbejde mellem alle parter offentlige som private.

Samarbejdslisten

Omdrejningspunktet for Kodeks er aktiv brug af samarbejdslisten:

a) Kriterier for optagelse på samarbejdslisten

Samarbejdslisten omfatter følgende internetsider (URL-adresser):

Internetsider, som giver adgang til internettjenester, der er erklæret ulovlige af danske myndigheder (f.eks. domstolene).

Oplisting af disse internetsider tjener det formål at afskære pengestrømme til ulovlige tjenester ved at gøre annoncører, betalingsformidlere og andre relevante aktører opmærksomme på ulovlige aktiviteter.

b) Tilgængelighed af samarbejdslisten

Samarbejdslisten er som udgangspunkt fortrolig i sin helhed for alle andre end de virksomheder, der samarbejder om listen. Dette er for ikke unødigt at synliggøre sites med ulovligt indhold. Personer, virksomheder og organisationer har dog til enhver tid mulighed for at forhøre sig, om en bestemt side findes på listen.

Der nedsættes blandt deltagerne i Kodeks en Kodeks-styregruppe, der har det overordnede ansvar for at evaluere indsatsen og sikre fremdrift.

Styregruppen skal repræsentere alle grupper af interessenter dog højst 8 personer.

Kodeks-styregruppen kan nedsætte et forretningsudvalg på højst 3 personer. Forretningsudvalget kan om fornødent rådgive om specifikke tiltag og procedurer for anvendelse af samarbejdslisten og andre værktøjer, der kan målrettes et givent område i takt med, at nye aktører tilslutter sig.

Kodeks-styregruppen mødes en gang årligt.

Bilag 2:

Indsamlet viden fra andre lande/or- ganisationer

Projektet har set på et udvalg af EU-lande + Storbritannien, der vurderes relevante ud fra:

- WIPO Alert-deltagelse (se afsnit 1.8) og indhentning af vejledning fra WIPO's arbejde på området.
- EU Kommissionens DG Growth MoU (se afsnit 1.7), dvs. de lande hvorfra der er tilslutning til MoU.
- EUIPO-rapport om blokering af annoncering på ulovlige sider (se afsnit 4.9).

Der er ud over Danmark identificeret følgende 6 EU-lande + Storbritannien, der nævner mulighed for, men ikke pligt til at anvende en blokeringssliste, mhp. at blokere for annoncering på ulovlige sider:⁴ Litauen, Italien, Grækenland, Frankrig, Sverige, Portugal samt Storbritannien, der er nærmere beskrevet i afsnit 4.

Som det fremgår af nedenstående beskrivelser, er der generelt tale om brug af den samme blokeringssliste som er rettet til ISP'erne. Det gælder for disse lande, at annoncører kan anvende listen, men det betyder ikke, at de gør det. Der er kun 2 lande, der arbejder med særskilt liste: Storbritannien og Sverige.

Følgende organisationer understøtter 'Følg-pengene' tilgangen:

- EU gennem et MoU (Memorandum of Understanding)
- WIPO i Alert-projektet
- EUIPO-rapporter

I disse organisationers tilgang, er kriterierne for, hvornår tjenester vurderes som problematiske⁵ relativt enslydende, jf. uddybning og kilder i bl.a. afsnit 1.12).

Et vigtigt spor er analyse af evt. juridiske barrierer. I dette spor afdækker og vurderer vi mulige juridiske udfordringer i forbindelse med:

- a) Kriterier for optag af problematiske tjenester på samarbejdslisten.
- b) Deling af samarbejdslisten med brugerne forstået som annoncører, udbydere af onlinetjenester og andre aktører.
- c) Hvorvidt samarbejdslisten bør være offentlig tilgængelig.

⁴ Bortset fra Sverige og Storbritannien er der per definition tale om ulovlige sider idet det drejer om brug af ISP-blokeringslister

⁵ Benævnelsen 'problematiske sider/tjenester' er inspireret af WIPO, der bruger begrebet sites of concern, og det anvendes i nærværende rapport i stedet for 'ulovlige', idet flere kilder ikke forudsætter domstolsafgørelse for at optage tjenester på en given liste jf. afsnit 4.8

1) Erfaringer fra andre lande og organisationer

1. 1) Sverige

Med hensyn til ISP-blokeringer af adgang til rettighedskrænkende tjenester i Sverige, gælder det generelt, at det kræver en domstolsafgørelse, der pålægger ISP'ere DNS-blokering.⁶ Det er en proces, der indtil for nylig har været omstændelig at føre gennem retssystemet på grund af ISP'ernes skepsis/modstand mod blokeringer.

Derimod har Rättighetsalliansen og Sveriges Annonörer (SvA) samarbejdet siden 2015 om at forhindre placering af annoncer på illegale sider ved hjælp af 'varningslisten'. Dette samarbejde fik i 2022 også deltagelse af Sveriges Mediebyråer og IAB Sverige.⁷ Brugen af advarselslisten er ledsaget af generelle anbefalinger om, hvordan problematiske tjenester kan undgås.⁸

Denne indsats er baseret på følger elementer og erfaringer, der er relevante at inddrage i udviklingen af samarbejdslisten:⁹

- Indsatsen er baseret på uformel aftale mellem annoncørorganisation og Rättighetsalliansen og dermed ikke med enkelte virksomheder. SvA distribuerer "Varningslisten" til medlemmer.
- Varningslisten udarbejdes og opdateres af RA Rättighetsalliansen, ud fra Rättighetsalliansens vurdering af, hvilke tjenester der er relevante. Hverken Rättighetsalliansen eller SvA ser behov for løbende opdatering med mirrorsites i forhold til annonceplacering. Det planlægges dog at opdatere listen hyppigere end det har været tilfældet frem til nu. Den specifikke advarselsliste omfatter for nærværende 10 tjenester/adresser, der er udvalgt af Rättighetsalliansen.
- Sammenfattende gælder, at kriteriet for optag på listen er, at der er tale om åbenbart rettighedskrænkende aktiviteter, f.eks. 'piratebay.xx', og at navne på listen er vurderet af Rättighetsalliansen.
- Listen vurderes at have haft en markant effekt, særligt i begyndelsen, men der er ikke foretaget en egentlig effektmåling.
- SvA melder ikke problematiske sider ind til Rättighetsalliansen, men Rättighetsalliansen og SvA nævner begge, at ulovlige spillesider (fx online-casinoer) er en udfordring, også med hensyn til problematisk annoncering.
- PRV er som myndighed positiv over for samarbejdet og har understøttet det med seminar, men der er ikke myndighedsinvolvering i udvælgelse af tjenester, etablering af listen eller i deling af listen.¹⁰

6 <https://www.sverigesannonser.se/varningslisten-for-illegala-sajter/>

7 Den svenske afdeling af IAB (Interactive Advertising Bureau), der er en verdensomspændende organisation for online markedsføring.

8 <https://www.sverigesannonser.se/kunskap/mallar-mallar-avtal-rekommendationer/rekommendationer-kring-ofrivillig-annonsering-pa-illegala-sajter/>

9 Møder med Rättighetsalliansen og Sveriges Annonörer 6. september 2023

10 PRV Patent- och registreringsverket

- Der er ikke stillet spørgsmål til eller observeret problemer vedrørende etablering og deling af listen, hverken med hensyn til databeskyttelse eller om deling kunne udgøre et konkurrencemæssigt problem.
- Listen administreres, dvs. vedligeholdes og distribueres, af Rättighetsalliansen og er offentlig.

1.2) Italien

Omdrejningspunktet i det italienske ISP-blokeringsystem er fra juli 2023 *Direzione Servizi Digitali* der, som del af telemyndigheden AGCOM (*L'Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*), varetager ophavsretskrænkelser og implementering af EU-regulering:

- Rettighedshavere kan anmelde ophavsretskrænkelser, herunder også af live-spport, der, og baseret på en vurdering af dokumentationen for omfanget af rettighedskrænkende værker på den givne tjeneste, kan føre til pålæg til ISP'erne om at blokere tjenesten.¹¹
- AGCOM skal hvis muligt tage kontakt til den pågældende tjeneste, det vil sige både uploaderen af indhold og administrator af en given rettighedskrænkende adresse. Disse har derefter 5 dage til at fjerne indholdet (hvis server er lokaliseret i Italien) eller at bestride anmeldelsen. Hvis dette ikke sker og AGCOM fortsat finder, at der er tale om krænkende indhold, udsteder AGCOM et dynamisk DNS-blokeringspåbud til ISP'erne. AGCOM påtænker også at pålægge brug af IP-blokeringer fremadrettet.
- Der er således tale om en one-stop-shopping myndighedsblokering, der har resulteret i over 1.000 blokeringer af ISP-adgang, hvor myndigheden AGCOM administrerer blokeringsprocessen, herunder kontrol af mulige indsigelser fra blokerede sider og udsendelse af blokeringspåbud.
- Blokeringslisten til ISP'erne er ikke offentlig, men sendes til ISP'ere i form af blokeringspåbud.
- Der har ikke været rejst spørgsmål om dataudveksling eller deling af liste.
- Blokeringspåbud er rettet til ISP'erne, hvormed der ikke tale om en særskilt liste, der adresserer f.eks. annoncørerne.
- Annoncører kan vælge at bruge AGCOM's liste over blokerede sider, men der findes imidlertid ikke nogen aftale med annoncører eller viden om hvorvidt annoncører benytter sig af listen.

1.3) Portugal

Blokering af rettighedskrænkende sider er i Portugal baseret på et MoU fra 2015 mellem offentlige myndigheder og organisationer, der repræsenterer rettighedshavere, teleoperatører og annoncører:

¹¹ Der er flere ikke-specificerede tærskelværdier for, hvornår der kan pålægges blokering for ikke at belaste ISP'erne (tilsvarende tærskelværdier jf. også Portugal)

- IGAC¹² er som offentlig myndighed¹³ ansvarlig for at indhente og verificere anmeldelser fra rettighedshaverne og derefter for at notificere ISP'erne om at foretage DNS-blokering. Der er således ikke tale om domstolsafgørelse.¹⁴
- Det er IGAC, der inden for rammerne af MoU'et varetager håndtering af blokering, herunder en vurdering af anmeldelser og notifikation af ISP'ere, hvormed der ikke er et egentligt retsligt påbud til ISP'erne.
- Listen er ikke offentlig.
- Der har ikke været rejst spørgsmål om dataudveksling eller deling af liste.
- Det portugisiske MoU omfatter ganske vist annoncørerne eksplicit, hvilket betyder, at de har adgang til at modtage IGAC's notifikationer af ISP'erne og kan bruge dem til at forhindre annoncering på problematiske sider. Dog sker dette ikke i praksis.

1.4) Storbritannien

Den særlige britiske blokeringsprocedure vedrørende annoncering, kendt som *Operation creative*, blev etableret i 2013 og håndteres centralt af politiet gennem PIPCU, *The Police Intellectual Property Crime Unit*, som er placeret under City of London Police:

- Et vigtigt redskab, ligesom i andre lande, er en blokeringsliste, men i Storbritannien anvendes en særskilt liste, der henvender sig til annoncører. Denne liste indeholder rettighedskrænkende tjenester, identificeret af rettighedshaverne og verificeret af PIPCU, men til forskel fra blokeringspåbud rettet til ISP'erne indeholder denne ikke et krav om domstolsafgørelse.
- PIPCU administrer og fordeler listen, der bliver distribueret via en online-portal med omkring 750 abonnenter i form af annoncører. Der er ikke pligt til at bruge listen.
- Listen er ikke offentlig.
- Spørgsmål om datadeling eller konkurrencehensyn har ikke været bragt op.
- I Storbritannien er der, som et af de få eksempler, gennemført effektmålinger, der viser markante resultater.¹⁵ I perioden januar til december 2022 er antallet af britiske annoncer på internetsider, der indgår i blokeringslisten, faldet med 58%. Det anslås, at disse sider har tabt 6 millioner pund i fortjeneste i denne periode.¹⁶

¹² Inspeção-Geral das Atividades Culturais [General Inspectorate of Cultural Activities]

¹³ Nærmest svarende til Kulturstyrelsen

¹⁴ Rettighedshaverne skal dokumentere, at anmeldelser opfylder krav om, at de har rettigheder til et givet materiale, at der på en given anmeldt tjeneste er mindst 500 forekomster af ulovligt materiale/anmeldelser hhv. at krænkende materiale udgør 2/3 af samtlige forekomster hos tjenesten, ligesom der højst må indsendes to anmeldelsessager per måned på mindst 50 værker. Disse begrænsninger i MoU'et er et eksempel på ISP'ernes generelt kritiske holdning mht. omfang af blokeringsforpligtigelser.

¹⁵ Målingerne gennemføres af White Bullit der arbejder med brandbeskyttelse og effektmålinger <https://www.white-bullet.com/>

¹⁶ <https://www.cityoflondon.police.uk/news/city-of-london/news/2023/january/operation-creative-blocks-6-million-of-uk-advertising-revenue-from-fun-ding-illegal-websites/>

1.5) Litauen og Grækenland

Grækenland har et ISP-blokeringsystem, hvor rettighedshavere kan anmelde rettighedskrænkende sider til EDPPI en offentlig myndighed, der varetager håndhævelse i samarbejde med den semi-offentlige rettighedsorganisation OPI.^{17 18}

- Kriterier for anmeldelse og håndhævelse er, at rettighedshaver har fremlagt dokumentation for rettighedskrænkelse, som accepteres af EDPPI og som ikke imødegås af den anmeldte tjeneste. EDPPI har som udgangspunkt 40 dage til at træffe afgørelse, hvorefter den græske telemyndighed udsteder blokeringspåbud til ISP'erne. EDPPI administrerer blokeringspåbuddet, der omfatter nedtagning af domænenavne, hvis det er muligt. Som hovedregel rettes der påbud til ISP'erne om DNS-blokering af IP-adresser eller af URL. I foråret 2023 omfattede listen over blokerede sider 595 domænenavne.
- Listen er offentlig.¹⁹
- Der har ikke været rejst spørgsmål om dataudveksling eller deling af liste.
- Blokeringslisten vil kunne anvendes af for eksempel annoncører, men det finder ikke sted.

Litauen har et ISP-blokeringsystem hvor rettighedshavere kan anmelde rettighedskrænkende sider/tjenester til telemyndigheden RTCL.²⁰

- Når anmelder forgæves har henvendt sig til skriftlig til både udbyder af den rettighedskrænkende tjeneste og til hosting-leverandør, der har 5 dages svarfrist.
- RTCL vurderer dokumentation fra anmelder i løbet af 14 dage og sender derefter påbud om DNS-blokering forbi en lokal administrativ domstol, der i løbet af 3 dage skal stadfæste afgørelsen fra RTCL, hvorefter ISP'erne skal blokere i løbet af 5 dage.
- ISP-blokeringslisten er offentlig og omfatter ca. 53 tjenester med ca. 100 mirrorsites.²¹
- RTCL er ansvarlig for administration af listen.
- Der har ikke været rejst spørgsmål om dataudveksling eller deling af liste.
- Blokeringspåbud gælder kun ISP'ere, men samme IWL kan anvendes af annoncører.
- Det reelle omfang og effekt af anvendelsen hos annoncører kendes ikke, men RTCL antager, at IWL i et vist omfang anvendes af annoncører. Dette er baseret på, at der ud fra stikprøver optræder meget få litauiske annoncer på de rettighedskrænkende sider.

17 Committee for the Notification of Copyright and Related Rights Infringement on the Internet

18 Hellenic Copyright Organization (Organismos Pnematikh's Idioktisias OPI Semi-offentlig fordi OPI er etableret ved lov, men fungerer som privat organisation)

19 <https://www.opi.gr/en/committee/decisions-committee> - blokeringsafgørelser på græsk

20 Radio and Television Commission of Lithuania

21 <https://www.rtk.lt/lt/atvir-duomenys/interneto-svetaines-kuriose-pazeidziamos-autoriu-teises> The Authority for the regulation of audiovisual and digital communication

1.6) Frankrig

Den franske internet- og telemyndighed ARCOM²² udarbejder, baseret på indspil fra Rettighedshavere og på egen overvågning, en generel liste over rettighedskrænkende sider (black list) til *intermediaries*,²³ der, baseret på frivillige aftaler,²⁴ kan gribe ind over transaktioner med de rettighedskrænkende sider:

- Denne Black list kan bruges af rettighedshavere til at få en domstolsafgørelse, der pålægger ISP'ere at blokere adresser på listen med en dynamisk DNS-blokering.
- ARCOM har ikke en liste dedikeret til annoncører.
- ARCOM har dog muligheden for at udarbejde en særskilt liste til annoncører og pålægge dem at undlade annoncering, men denne beføjelse er ikke blevet anvendt.
- Den franske rettighedsorganisation ALPA²⁵ har i 2014 indgået en aftale (charter) med annoncører, som overvåges af Kulturministeriet. Dette charter resulterede ikke i en liste, men allerede i 2013 lancerede ALPA en kampagne rettet mod de annoncører, der blev fundet på rettighedskrænkende sider. Organisationen påpegede, at disse annoncører kunne holdes ansvarlige ved domstolene, hvis de fortsatte med at annoncere på de ulovlige sider.
- Kampagnen har betydet, at relevante annoncører og virksomheder har sikret i deres egne systemer, at de ikke optræder på de problematiske tjenester. Hertil er det ALPA's vurdering, at problemet med annoncer på rettighedskrænkende tjenester er blevet kraftigt reduceret, og at muligheden for en særlig liste, som ARCOM har mulighed for at udarbejde, ikke er relevant.

1.7) EU (DG Growth) MoU

Følg-pengene (follow the money) er en strategi, som EU-Kommissionen prioriterer højt i kampen mod problematiske internet tjenester.

Kommissionen (DG Growth) fremlagde derfor i 2017 et MoU (Memorandum of Understanding) om at undgå annoncering på problematiske sider. MoU'et blev i juni 2018 underskrevet af 29 aktører på medie- og annonceområdet, herunder både virksomheder og brancheforeninger fra bl.a. Frankrig, Belgien, Spanien og Italien.²⁶ Dette MoU er en hensigtserklæring om, at underskriverne vil samarbejde om og bestræbe sig på at undgå at placere annoncer på problematiske sider.

²² The Authority for the regulation of audiovisual and digital communication

²³ Mellemmænd defineres som: advertising or online payment intermediaries or technical hosts

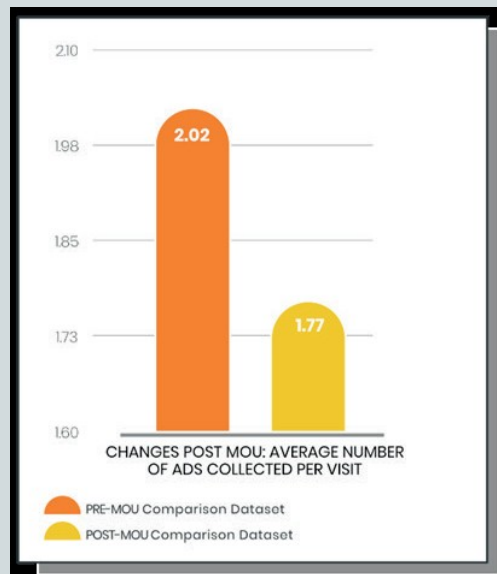
²⁴ <https://www.google.com/url?sa=t&rc=1&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewiO7NqklMgAAxX1RPEDHb7QCclQFnoECBAQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.arcom.fr%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2F2023-06%2Fenglish%2520version-presentation%2520kit%2520arcom.pdf&usq=AOVvaw0BYo-5JoANRAOYstaPKiur1Q&opi=89978449>

²⁵ Association de Lutte contre la Piraterie Audiovisuelle

²⁶ Senest opdatere med ny deltager 13. februar 2023 https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/advertising-industry-cooperation-fight-counterfeiting-and-piracy-expanded-2023-02-13_en

Kommissionen har fremlagt en evaluering af MoU'et,²⁷ der dækker perioden 25. juni 2018 til 25. juni 2019. Evalueringen bygger på rapport fra WhiteBullit,²⁸ der monitorer annoncering på ulovlige tjenester, som fremlægger en række interessante data om omfanget og udviklingen af annoncering på ulovlige sider.

Den overordnede vurdering af MoU'et er, at der, målt på et sub-set af ulovlige sider, er indikationer på et fald på 12% i annoncemængden på disse sider. Dertil ses et fald i brands, der annoncerer på tjenester med især ulovlige spil, jf. følgende illustration af antal annoncer per besøg på problematiske tjenester før MoU'et.²⁹ Det kan naturligvis ikke entydigt tilskrives MoU.

Deltagerne i MoU'et vurderer desuden, at MoU har en vigtig funktion i forhold til at udveksling af best practices.

Effekten af MoU skyldes MoU-underskrivernes individuelle tiltag og frivillige anvendelse af principperne i MoU'et, snarere end en fælles IWL.

MoU'et synes dermed at være et nyttigt selv-regulatorisk redskab for underskriverne, idet det understøtter virksomhedernes individuelle tiltag for at forhindre annoncering på problematiske sider.

EU's MoU underbygger desuden "follow the money"-strategien og opretholder en politisk bevågenhed, med hensyn til at skabe en fælles ramme for rettighedshavere og myndigheder i arbejdet med at fjerne forretningsgrundlaget for problematiske tjenester. Denne ramme er konkret implementeret hos annoncørerne og medierne, blandt andet ved brug af kriterierne i MoU.

²⁷ Report on the functioning of the memorandum of understanding on online advertising and intellectual property rights <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d55743d-dd41-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en>

²⁸ Study on the impact of the Memorandum of Understanding on online advertising and intellectual property rights on the online advertising market <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d55743d-dd41-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en>

²⁹ p. 29, i Study on the impact of the Memorandum of Understanding on online advertising and intellectual property rights on the online advertising market. jf. note 31

EU's MoU arbejder med følgende kriterier for problematiske sider, som underskriverne skal undgå:

1. The purpose of the MoU is to minimise the placement of advertising on websites and mobile applications:
 - which have no substantial legitimate uses,
 - where information is available that such websites or mobile applications have been found by judicial, administrative or other enforcement authorities to infringe copyright or to disseminate counterfeit goods, on a commercial scale, and
 - where technically possible, thus minimising the revenue that such websites or mobile applications gain from online advertising. The information on decisions issued by relevant authorities includes, but is not limited to, information provided by rightsholders.
2. The signatories should, based on their own individual policies and assessment criteria, limit the placement of advertising on other websites and/or mobile applications, which have no substantial legitimate uses, and for which the advertisers have reasonably available evidence that these websites and applications are infringing copyright or disseminating counterfeit goods, on a commercial scale.
3. The MoU is without prejudice to other initiatives aiming at minimising the placement of advertising on websites infringing IPR. (vores fremhævninger)

Særligt punkt 2 i MoU-kriterierne skal bemærkes her, da *no substantial legitimate uses* kombineret med *reasonably available evidence* udgør grundlaget for, at annoncører undlader at interagere med rettighedskrænkende tjenester. Der nævnes dog ikke behov for domstol eller myndighedsvurdering.

MoU'et anlægger dermed et funktionelt kriterium, orienteret mod resultatet, nemlig at undgå at støtte og at spille ressourcer ved at interagere med problematiske tjenester. MoU'et understreger, at det er op til deltageres politik på området, hvor de ikke ønsker at placere annoncer.

1.8) WIPO Alert

WIPO (The World Intellectual Property Organization) er den FN-institution, der arbejder med beskyttelse af IPR.³⁰ WIPO etablerede i 2019 projektet BRIP (Building Respect for Intellectual Property Database), efterfølgende omdøbt til WIPO Alert, hvor autoriserede bidragydere (authorised contributor) herunder myndigheder eller tilsvarende³¹ i de enkelte WIPO-medlemslande, kan uploade nationale IWL, med henblik på at forhindre annoncering på problematiske sider. De uploadede og evt. aggregerede lister i WIPO Alert-databasen stilles til rådighed for autoriserede brugere, dvs. annoncører og mediebyureauer.

WIPO har ikke formelt defineret og vedtaget kriterier for inklusion på en IWL. Det er derimod bidragydernes nationale kriterier, der gælder for de enkelte lister, der uploades til WIPO Alert-databasen.

³⁰ WIPO er siden 1974 et FN-agentur baseret på konvention mellem 190 lande og med rod i Bernkonvention om ophavsret. Dvs. retsgrundlaget består i at WIPO-medlemslande er deltagerne i WIPO-generalforsamling og beslutningsproces, men WIPO udsteder ikke bindende retningslinjer.

³¹ Eksempelvis i Japan er den opgave placeret hos rettighedsorganisation

Behovet for at kunne inkludere forskellige nationale lister i WIPO Alert-databasen, har imidlertid foranlediget WIPO til at udforme, fremlægge og få accept i medlemskredsen til at anvende det operative kriterium "sites of concern"³², der af WIPO defineres som:

"[A]n online location which is reasonably suspected by an Authorized Contributor of deliberately infringing or facilitating the infringement of copyright and related rights, whether in its country of establishment or elsewhere".

De konkrete nationale udformninger af IWL kan dermed inkluderes i WIPO Alert-databasen:

"While all Member State agencies which maintain lists of infringing websites have a process for deciding whether a website should be included in the list, the criteria applied may differ. However, in practice the sites targeted by national databases are invariably flagrant facilitators of copyright infringement. The criterion of "sites of concern" accommodates any marginal differences between national approaches, while emphasizing the purely ministerial function of WIPO in the dissemination of the data".³³ (vores fremhævninger).

WIPO bruger således *reasonably suspected*, svarende til EU's MoU reasonably available evidence, som et tilstrækkeligt kriterium og nævner ikke krav om domstols- eller myndighedsbehandling som forudsætning for, at mulige problematiske tjenester inddrages i WIPO Alert-databasen.

1.9) EUIPO og Kommissionen/DG Trade Watch List

I en rapport fra 2021³⁴ om omfanget af annoncering på problematiske tjenester, opererer EUIPO³⁵ med to underkategorier af kriterier for registrering af tjenester:

- a) Illegal Websites: included those on IWLs, those identified through publicly available information as having court-ordered adjudications against them within the EU and those listed on the Counterfeit and Piracy Watch List published by the European Commission in December 2020.
- b) High-Risk Websites: included those not found to be illegal by national judicial, administrative or other enforcement authorities in the EU, but still verified as infringing and popular amongst EU consumers, including by White Bullet's IPIP™ or by rightsholder' (vores fremhævninger).

EUIPO anvender i sin rapport, i lighed med EU MoU, et funktionelt kriterium (High-Risk), der er orienteret mod resultatet, og hvor internetadresserne kan være udpeget af rettighedshaverne ("verified...by rightsholders").³⁶

³² https://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id-439052

³³ https://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id-439052

³⁴ EUIPO Online advertising on IPR-Infringing Websites and Apps 2021 p. 21 https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2022_Online_advertising_IPR_Infringing_Websites_and_Apps_2021/2022_Online_advertising_IPR_Infringing_Websites_and_Apps_2021_FullR_en.pdf

³⁵ European Union Intellectual Property Office is the agency of the European Union (EU) responsible for managing the EU trademark and the registered Community design, European and international cooperation in the field of intellectual property (IP), as well as the European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights, trademark and the registered Community design

³⁶ I øvrigt klassificerer EUIPO som 'illegal' sites' også Internet tjenester/adresser, der ikke har været forbi myndighed, idet EUIPO både anvender 'illegal websites' om sider, der er fundet ulovlige af domstol ('court-ordered adjudications against them within the EU', men også om sider, der optræder på Kommissionens (DG Trade) Counterfeit and Piracy Watch List

Kommissionens DG Trade arbejder desuden med en Counterfeit and Piracy Watch List, som også registrerer fysiske markedspladser, ikke mindst i Asien. Optag på denne Watch List er baseret på en offentlig høring blandt stakeholders, herunder primært rettighedshavere. De tjenester, der udpeges som rettighedskrænkende, har mulighed for at gøre indsigelse, men det er op til Kommissionen at vurdere, om de fortsat skal optræde på Watch List uden krav om myndigheds- eller domstolsvurdering.

1.10) GARM

I GARM (Global Alliance for Responsible Media)³⁷ foregår et arbejde med at forhindre annoncering på problematiske sider, der er særdeles relevant for denne rapport.

GARM er en verdensomfattende indsats, der via brancheforeninger (som fx Dansk Annoncørforening³⁸) forener brands, virksomheder, mediebyureauer og medieplatforme i en koordineret indsats for at reducere annoncering på problematiske sider/tjenester. Dermed reduceres også pengestrømme til disse tjenester og de involverede undgår at blive associeret med problematisk indhold.

GARM arbejder med indhold i 12 kategorier for internettjenester/sider, som de deltagende virksomheder ikke ønsker at optræde sammen med, i form af annoncer primært på sociale medier.

Det drejer sig om:

1. Pornografi og explicit sexuel indhold
2. Våben og ammunition
3. Kriminalitet og skadelig indvirkning på individer og samfund, forbrydelse mod menneskerettighederne
4. Død, vold eller militær konflikt
5. Piratkopiering online
6. Hadkriminalitet eller aggressiv adfærd.
7. Uanstændigheder og begivenheder, herunder sprog, fagter og eksplicit blodigt, grafisk eller modbydeligt indhold, der har til formål at chokere og afsky
8. Ulovlige stoffer/ tobak/e-cigaretter/ vaping/alkohol
9. Spam eller skadeligt indhold
10. Terrorisme
11. Debatteret følsomt samfundsspørgsmål
12. Misinformation

GARM's meget brede kategorier omfatter også rettighedskrænkende indhold (punkt 5). Relevansen af GARM i forhold til spørgsmålet om kriterier og samarbejdslisten er dog først og fremmest, at der er tale om et frivilligt selv-regulatorisk samarbejde drevet af annoncørerne. Her arbejder de enkelte GARM-deltagere på at undgå annoncering mv., baseret på indholdet på en given internettjeneste ud fra de 12 kategorier.

Der er ikke etableret en "GARM-liste" med problematiske tjenester, men ud fra de oplyste indholdskategorier kan GARM-deltagerne identificere hvilke steder de finder det relevant at undlade annoncering, hvortil GARM-deltagerne får konkrete input, bl.a. via samarbejde med NGO'er og de sociale mediers Trusted Flaggers.³⁹

³⁷ <https://www.daom.dk/garm-global-alliance-for-responsible-media-2/>

³⁸ <https://www.danskannoncørforening.dk/>

³⁹ Rollen som Trusted Flagger er først formelt kodificeret med DSA Forordningen 2021 der træder i kraft primo 2024, men går tilbage til eksempelvis Commission Recommendation (EU) 2018/334 on measures to effectively tackle illegal content online (§25-27) og Kommissions initiativ CODE OF CONDUCT ON COUNTERING ILLEGAL HATE SPEECH ONLINE 30. juni 2016 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-code-conduct-countering-illegal-hate-speech-online_en

1.11) TAG

TAG⁴⁰ (Trustworthy Accountability Group) er et industrisamarbejde mellem markedsføringsvirksomheder, platforme og rettighedshavere om at sikre lovlig digital markedsføring. TAG er etableret af American Association of Advertising Agencies og har ikke mindst de store amerikanske teknologi- og annoncørvirksomheder som medlemmer.⁴¹ I lighed med GARM er der tale om et frivilligt samarbejde om at efterleve en række principper, i form af Guidelines for at undlade placering af ikke mindst annoncer på pirat-sider, som del af TAG's Project Brand Integrity.⁴²

TAG Guidelines er baseret på certificering af medlemmer som annoncører, der bl.a. skal anvende certificerede filtre og derved kan opnå status som CAF - Certified Against Fraud Seal. TAG arbejder med certificeringsprocedurer, der inkluderer brug af filtre til at frasortere problematiske tjenester og trafik. Disse procedurer er blandt andet baseret på analyse af trafikmønstre, men ikke på lister.

Relevansen af TAG i forhold til spørgsmålet om kriterier og samarbejdslisten er først og fremmest, at der, som det er tilfældet med GARM, er tale om et frivilligt selv-regulatorisk samarbejde drevet af deltagerne.

1.12) Sammenfatning af kriterier og praksis fra andre lande/organisationer

Bortset fra Sverige og Storbritannien anvender de undersøgte lande kun én blokeringsliste med myndighedspåbud til ISP'ere om blokering af rettighedskrænkende tjenester/sider. En ISP-blokeringsliste er som nævnt kendetegnet ved, at ISP'ere altid vil stille krav om et myndigheds-/domstolspålæg også af hensyn til netneutralitet.⁴³ Det rapporteres, at ISP-blokeringslisterne enten ikke anvendes i praksis eller kun i meget begrænset omfang til at forhindre annoncering på problematiske sider.

Blokeringslister		
Myndighedsgodkendt ISP-blokeringsliste	Særskilt liste til annonceblokering med problematiske tjenester, udarbejdet af rettighedsorganisation uden myndighedsinvolvering	Særskilt liste til annonceblokering med problematiske tjenester, udarbejdet af rettighedshavere i samarbejde med myndighed (politi)
Litauen, Italien, Grækenland, Portugal, Danmark	Sverige	Storbritannien

Storbritannien og Sverige udmærker sig således ved, at der anvendes en liste dedikeret til annoncører. I Storbritannien består kriteriet for optag af tjenester på listen af anmeldelser fra rettighedshavere, og listen administreres af politimyndigheden PIPCU. I Sverige er det ligeledes rettighedshavernes organisation der indsamler adresser til udarbejdelse af listen, der ligeledes administreres af rettighedsorganisationen.

Organisationer som EUIPO, WIPO samt EU-Kommissionens DG Growth har ikke deres egne lister, men arbejder alle med brug af samme terminologi som kriterier for, hvornår en adresse kan indgå i en liste med problematiske tjenester, hvor annoncering bør undlades.

⁴⁰ TAG is the leading global initiative fighting criminal activity and increasing trust in the digital advertising industry. TAG advances its mission of eliminating fraudulent traffic, facilitating the sharing of threat intelligence, and promoting brand safety by connecting industry leaders, analyzing threats, and sharing best practices worldwide. The 700+ member TAG community include the world's largest and most influential brands, agencies, publishers, and ad tech providers. <https://www.tagtoday.net/>

⁴¹ Fx META, Spotify, Dentsu og Sky

⁴² <https://www.tagtoday.net/insights/pbi2023#Report>

⁴³ Forordning (EU) 2015/2120 vedrørende adgang til det åbne internet. Blokering af adgang er kun tilladt hvis pålagt af myndighed jf. Artikel 33a

Det vigtige i denne rapport's sammenhæng er, at EU, WIPO mv. anvender funktionelle kriterier for at identificere og opliste problematiske tjenester, hvor det anbefales at afskære pengestrømme til disse tjenester i form af annonceplacering. Kriterierne er fx sites of concern og high risk websites, hvor optag på listen er berettiget ud fra reasonably available evidence og reasonably suspected.

Der opstilles ikke et kriterium om myndigheds- eller domstolsbehandling fra hverken EU/DG Growth, DG Trade, EUIPO eller fra FN/WIPO, endside fra rettighedshavere eller fra brugerne af listerne, dvs. annoncører.

Når vi ser på andre sammenlignelige lande og på relevante organisationer er der derfor følgende to hovedkonklusioner:

A) Kriterier:

Landegennemgang viser, at der gennemgående er mulighed for, at annoncørerne kan bruge ISP-blokeringslister, baseret på kriterier som ISP-krav om myndighedsgodkendelse, forudsat at der er påvist rettighedskrænkelser. Dog viser det sig, at ISP-blokeringslister kun i yderst begrænset omfang bliver brugt af annoncørerne. Kun Sverige og Storbritannien har dedikerede lister til annoncørerne.

Især det svenske eksempel er relevant, idet listen baseres på aftale mellem annoncører og rettighedshavere, og rettighedshaverne udvælger de åbenbart problematiske sider. Det matcher de internationale organisationers (WIPO og EU) brug af funktionelle kriterier, samt GARM's parametre for, hvor man som annoncør ønsker sine annoncer placeret.

Det taler for, at den fremtidige tilrettelæggelse af en Samarbejdsliste baseres på brug af funktionelle kriterier som specificeres i første del af afsnit 4.2 ovenfor.

A) Praxis:

Kun to lande, Sverige og Storbritannien, har reelt et aktivt og dedikeret system til at forhindre annoncering på problematiske sider. I andre lande er ISP-blokeringer blot en mulighed, da der anvendes ISP-kriterier og ikke synes at være tale om reel brug af lister. Det er værd at bemærke, at der i ingen tilfælde synes at være juridiske betænkeligheder ved deling af lister, etablering af lister eller med konkurrencemæssige forhold.

Sverige er således et oplagt referencepunkt, idet rettighedshaverne udarbejder en dedikeret liste i samarbejde med brugerne, hvortil brugerne anvender listen til at stoppe for annoncering. Storbritannien er samtidig et relevant eksempel, i forhold til brug af effektmåling.

I dansk sammenhæng taler dette for en videreudvikling af det nuværende Dialogforums samarbejde til egentlig selvregulering, hvor rettighedshaverorganisationen, dvs. Rettigheds-Alliancen, i samarbejde med relevante interessenter udarbejder, opdaterer og distribuerer samarbejdslisten.

RettighedsAlliancen
Vesterbrogade 15. 1.
1620 København V
+45 60 56 63 64
mail@rettighedsalliancen.dk
CVR-nr. 36328797